

A. B. STRIMAITIS
SEKRETORIUS S. L. A.
807 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y. 1

TĖVYNĖ

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

Nr. 35, Boston, Mass., Antradienis 31 d. Rugpjūčio (August), 1909 m. M. II.

The Lithuanian Weekly "TĖVYNĖ"
Published every Week by Lithuanian Alliance of America.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
For members of Lithuanian Alliance of America in the United States 50 c.
For non members, in the United States.....\$1.25.
For members of Lithuanian Alliance of America to Foreign Countries \$1.00.
For non members to Foreign Countries.....\$2.00
ADVERTISING RATES ON APPLICATION.
All communications should be addressed:
"TĖVYNĖ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.

Sąvaitraštis "TĖVYNĖ"

Išcina kas Antradienis (Utarņykas), South Boston'e, Mass.

PRENUMERATA METUI:

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sąnariams Suvienytose Valst.	50 c.
Ne sąnariams Suvienytose Valstijose.....	\$1.25.
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje sąnariams kitose viešpatystėse.....	\$1.00.
Ne sąnariams kitose viešpatystėse.....	\$2.00.

APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

Kreipiantis su visokiais reikalais adresuokite:

"TĖVYNĖ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.

Telephone. So. Boston 89 Ring -1.

"TĖVYNĖS" SPAUSTUVĖ

Yra įtaisyta pagal naujausios sistemos ir todėl geriausiai atlieka visokius drukoriškus darbus.

"Tėvynės" spaustuvė spaudina: konstitucijas, plakatus, cirkuliorus, Draugystės knygas, kvitas, laiškam popieras, kopertus, tikietus, užkvietus ir t. t. Pramoninkams bilas, vizitkortas, paliudijimų kvitas ir t. t.

S. L. A. kuopos ir draugystės, turėdamos kokius drukoriškus darbus, privalo kreiptis į savo spaustuvę, o darbas bus atliktas dailiai ir sąžiningai.

"Tėvynės" administracijos ofisas vakarais atidarytas nuo 7 iki 9 valandai.

Su reikalais kreipkitės adresu:

"Tėvynės" administracija

318 W. Broadway So. Boston, Mass.

Kazys Balčiūnas.

Pirmos Kliasos Kostumerskas Kriaučius. Siuvame gražiausiai visokias drapanas. Teip-gi pataisom, atnaujinam, išvalom ir išprosinam.

684 N. Riverside Str.
Waterbury, Conn.

PROVU KANCELIARIJA.

Mēs apdirbam provas iš visų dalių Amerikos

Didžiausios provos yra tų mūsų prietelių, kuriuos patikę nelaimė ir jie patrotijo kojas, rankas, akis arba kaip kitaip tapo labai pažeisti dirbant fabrikuose, kasyklose [mainose] arba keliaujant ant geležinkelio.

Tokiuos atsitikimus kuogreičiausiai duokite žinią mums, nes mes užsiimam tokiomis pravomis ir už žmonių sužeidimus [koliestvas] jiems atprovojam nuo vieno šimto iki penkiolikos tukstančių dolerių. Jeigu kurie esate sužeistais du metu atgal, ir už tai mes jums atjieškome už sužeidimą. Dėl reikalų mūsų ofisas yra atidarytas nuo pirmos [1] val. po pietų iki keturiu [4] po pietų. Rodą duodam kiekvienam dykai. Jeigu, kurie negalite paskirtomis, minėtomis valandomis ateiti, tai prašom parašyti, kurią valandą jūs myslinat pribut, o mes jūs palauksime ofise, dieną ar vakare.

Kitokių provų neapsiimam, kaip tik sužeidimų [koliestvų] provas. Atėję į mūsų ofisą klauskite pavardu JOHN W. SAUKAITIS, su kuriuom galėsite susikalbėti Lietuviškai, Lenkiškai etc. Per laiškus duodam atsakymą visokiuose provų reikaluose. Adresas:

NEW YORK LAW COMPANY,

87 Nassau st., Room 611, New York, N. Y.

Telephone 8357 Cortlandt.

Telefonas Yards 3162

DR. A. L. GRAIČUNAS

(Specialistas veneriškų ir paslaptingų ligų)

Gydo visokias ligas be skirtumo vyrų moterų vaikų

3312 So. Halsted St., Chicago Ill.

MOKINKIMES PATYS

Dramatika anglišką kalbą mokintis be mokinio (apdaryta) \$11,00.

Valkų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15 c.

Naujas Budas mokintis rašyti be mokinio 10 c.

Aritmetika mokintis rokundų be mokinio su paveikslais (apdaryta) 35 c.

Pinigus siųskit per Money Order po šiuo adresu: **P. MIKOLAINIS**
Box 62. NEW YORK CITY.

J. Skritulskas

Notarijus ir Agentas

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės, ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigų į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigų ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir vėseilioms. Iš tolimesnių miestų meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemių paduoto adreso:

JOHN SKRITULSKAS,

26 Broad street,
New Britain, Conn.
Telephone No. 550.

JOHN E. NOLAN

Graborius, balsamuotojas

Atlieka laidotuves kuogeriausiai už lengvai prieinamą prekę :: ::

386 Broadway, So. Boston

Gyvenimo vieta 645 Broad way.

Notarijušas.

Darome visokius raštus pavedimų žemės, pinigų ir kitokių, parduodam šifkartas ant visų linijų marioms, darome gromatomis popierais 60 visokių gatunkų, perlioriam atiduodam už žemiausias prekes, užrašom laikraščius ir duodam geriausias dovanas.

M. PALTANAVIČIA

15 Millbury St., Worcestes, Mass.

TAMOŠAIČIO ir JURGELIUNO

Didžiausia vletinė Krautuvė So. Bostone.

Pas mus randasi geriausi ir naujausios mados šėverykai vyrams, moterims ir vaikams. Taipgi užlaikome visokias skrybėles, marškinius ir kitokius aprėdalus, koki tik žmogus yra reikalingi. Mes viską parduodame už žemesnę prekę, negu kiti koki svetimtaučiai. Todėl viengendiai, reikia laudami ką nors nusipirkti, kreipkitės pas mus po šiuo antrašu:

233 W. Broadway, S. Boston, Mass.

LIETUVIŲ UŽEIGA PAS CZAPLIKĄ

Užlaiko puikiausius gėrymus, alus, ėlius visada švieži, vynai ir visoki likeriai geriausi. Visokius gėrymus veseilioms, krikštynoms ar šėip baliams, siunčiame į namus. Visada gerai.

117, 119 and 121 A Street
SO BOSTON, MASS.

LIETUVIŠKA VAISTINYČIA!

Kodėl prakaituotos ir negeru kvapu atsiduodančios kojos, kad galima išgydyti su **Karuzo Foot Powder**. Miltelei dėl prakaituotų kojų tikrai 25 c., su prisuntimu 35 c. Taipgi turio Tikrąją Trajanką ir šiaip visokias gyduoles. Agentams duodam už pusę prekės. Su reikalais meldžiu pribūt ar atsišaukti po šiuom antrašu:

J. KARUZAS,

125 E. Main St., Amsterdam, N. Y.

Telephone 762 So. Boston.

Dr. F. MATULAITIS

Offiso valandos:

So. Boston, Mass., 495 Broadway
Nuo 8 iki 10 val. ryte; nuo 7 iki 9 vakare.

Vienatinė Didžiausia LIETUVIŠKA AGENTŪRA.

Mes užlaikom du ofisu: Didžiausias So. Boston'e Mass., antras, branch, 107 Oak st., Lawrence, Mass. Parduodame laivakortes, siunčiame pinigų, išmainom amerikoniškus pinigus ant rusų; parūpinam gubernskus pasportus perėjimui rubežiaus, išleidžiame į tėvynę iš Bostono ir iš New Yorko. Pas mus galite gauti laivakortes.

G. Bartašius,

So. Boston, Mass.

Lietuviška Aparatų Dirbtuvė

Guodotnoms tautiškomis ir bažnytinėmis Draugystės išdirba: Karunas, Amerikoniškas Vėlavas, Šarpas, Juostas, Kukardas, ženklelius, Kepures ir Maršalkinius parėdus, taipgi visus bažnytinius aprėdalus. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jusų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvaitėi.

T. Andruszewicz & Co.

115 W. Division St. - - - Chicago, Ill.

SKAITYK O ZINOSI VISKA.

Jagu neturi mano katalogą rašyk šendien o apturėsi geriausių armonikų, skripkų klarnetų, trūbų, koncertinių ir daugybę kitokių muzikališkų instrumentų. Čisto auksio 14 K. Silūbinių žiedų, džiogorių, lenclugų, spikų, koleikų, kompasų auksinių ir paauskuotų, gerų britvų, visokio skiriaus drukavojimo masynukių, albumų portretam, revolverių, šaudyklių, guminiu literių, adresam pečečių, istoriškų ir maldaknygų kokių tik randasi Lietuvišką kalbą, gražių popierių del rašimo gromatų su puikūsiais apskaitymais ir dainoms su drukuotais oplink konvertais tužinas už 250 5 tužinai už \$1,00, 1000 už \$3,00. Lietuviška biblija arba šventas raštas seno ir naujo testamento lietuviškom literom puslap. 1127 dručel abdarita, prekė su prisuntimu \$3,00. Elektrikinis žiedas no reumatizmo, sudrūtlimo kūno, atgalvinimo kraujo, sutalsimo nervu ir daugybę kitokių ligų. Tukstančiai žmonių dėkavoja už išgydymą, 14 K. paauskuotas ant 20 metų prekė \$3,00, prasto \$1,00. Prisiųskite savo tikrą adresą ir už 5c. markę o apturėsi šio mēto katalogą dykal su 450 paveikslais ir 1000 naudingų daiktų.

Stornikam, agentam ir pedlioriam parduodu visokius tavorus labai pigiai. Reikalaudami viska pas tikra lietuvaitėi gausite, toislingus tavorus.

Atsiųskite: **K. WILKEWICH,** 112 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Drebulys.

Apie mūsų rašytojus.

[Tąsa]

popieros lakštą rašo redaktoriui laišką: Tuojaus pirmutinėj eilutėj parašo savo buveinės vietą, o žemiaus antrojo eilutėje, pradėdamas nuo mažosios raidės, sako: "tamista sudarkiai mano rankraštį, iškraipiai mintį, mislį permainingai. Joks doras redaktorius to nebūtų padaręs." Ir taip rodosi sakydamas "tu nedoras" užbaigia savo laišką pasirašydamas vardą pravardę ir adresą. Redaktorius perskaitęs tą laišką piktai nusišypso, laišką meta į gurbą ir ima kitą rankraštį kurs už valandų, rodosi žydėję žydį, raudonuoja lyg karės laukai. Šitą patalpinus laikraštį, štai kitas laiškas kuriame kitas rašytojas redaktorių tiesiog durnium vadina už jo rankraščio "sudarkymą". Redaktorius ir su šitomis saviškai pasielgia, įmeta jį į gurbą. Rašytojai negaudami atsakymo ant savo laiškų, didina savyje piktumą ir progai pasitaikius peikia tą laikraštį kurio redaktorius jo rankraštį pataisė.

Na, ar šitos rūšies rašytojai (o tokių yra labai daug) ne geriaus pasielgtų, kad vieton rašymo į laikraščius, imdamiesi nesavo amato, nemokėdami rašyti, negalėdami savo mislį palaikyti vėžėse, nemokėdami suriš žodį su žodžiu, kad vietoj daryt popierą, gaisint redaktoriui brangų laiką kurį tas praleidžia taisydamas rankraštį, o jį galėtų sunaudoti ko naudingesnio ir skaitytojam sveikesnio parašymui, nusipirktų sau už kelis centus rašybos ar kalbos vadovėlį ir pasimokinęs iš ano stengtųsi išmokyti rašyti, ir tik tada rašyti ir persitikrint ar gerai rašo. Argi jau toki rašytojai, kurie net savo vardą rašo nuo mažosios raidės, taip daug svarbumo savo rašte jaučia, kad pyksta už rašybos pataisymą. Argi tokie rašytojai, kurie savo mislies nesugauja, tiki, jog jie gerai mano ir rašo jeigu jie pyksta už savo rašto pataisymą? Jeigu taip, tad už ką jie laiko laikraščius jeigu jie nori savo talentais juos puošti, už ką jie laiko laikraščių skaitytojus kurie laikraščius turi vieton mokyklos, vieton vado? Jeigu tokie rašytojai yra taip opūs ir jauslūs, kad juos užgauna jų klaidų pataisymas, žodžių stokos papildymas, kad turi rūstaut ant redaktorių kurie tik laiką gaisina jų raštus betaisydami ir laikraštyje vietą užima jų raštais mažai arba ir visai neturinčiais vertės, tai jiems būtų naudingiausiu patarimu, nesiimti už nesavo amato, nerašyti į laikraščius, negaisinti redaktoriui laiko ir negadinti jam nervų savo išmetinėjimų laiškais, o tuomet skaitytojam bus didesnė nauda, nes vieton taisymo mažos vertės rankraščio, redaktorius turės laiką parašyti ką nors skaitytojams naudingesnio.

Antro skyriaus mūsų rašytojai yra kitokie, jie tveria kitą rūšį lietuviškųjų literatūrą. Šitie rašytojai

tvirtai, tiki jog kritika yra reikalingu daiktu ir todėl daug kartų jie tikrina jog kritika mums būtinai reikalinga. Tas teisybė. Kritika juk yra svarstyklė, veidrodis parodantis žmonių geras ir silpnas puses, kritika yra kaip ir daiktas gydantis klaidų ligas. Daktaras, dailus titulas, todėl antrosios rūšies mūsų rašytojai ir geidžia to titulo, mat jiems gražu būti daktarais. Bet ir čia nelaimė, kad žmonės imasi nesavo amato, imasi darbo kurio nemoka, nesupranta. Tokie rašytojai tik ir šnypščia po laikraščius ir naujai atspaudintas knygeles jieškodami silpnų pusių idant jas galėtų pastatyti ant kritikos scenos.

Dievo malonė būtų jeigu tokie rašytojai, kritikai, jieškotų tik silpnų pusių, jieškotų klaidų rašte, kalboje, sakinuose, privedimuose ir aiškinimuose, pasižymėtų sau jas ir kada perskaito visą straipsnį ar knygelę, dar kartą pažvelgęs į pažymėtąsias klaidas, drūčiai užsimerktų ir pamislijęs kame tos klaidos ir silpnybės ir kaip jas reikia pataisyti taip, kad klaidų nurodymas ir jų pataisymas būtų aiškus ir suprantamas tam kurs jas padarė ir tam kurs skaitys kritiką, silpnybių nurodymą. Bet mūsų kritikai ne tuom rūpinasi, netoki darbą dirba. Jie verčia laikraščio ar knygelės lapus ne klaidų, ne silpnųjų pusių, bet autoriaus vardo jieškodami. Jeigu rado autoriaus pasirašytą nepaprastu pseudonimu kurs dar tik pirmu kartu matomas ar girdimas, arba ir tikruoju vardu kurs jiems nėra dar pažįstamas, mūsų kritikai neką darys, meta visą veikalą, rodosi nieko kritikuojamame nėra. Bet jeigu atrasta tik parašas autoriaus ypatiškai pažįstamo arba jau nebepirmu kartu spaudoje besivaidinančio, tada jau kitas dalykas, tada mūsų kritikų rankos nejudinamos, pačios slenka prie plunksnos, ima ją ir "mulevoja" kritiką-recenziją. O jų plunksnos, nors tai ir negyvi daiktai, bet taip įpratintos, kad jos nepraleidžia vieną rašto eilutę kurioje nebūtų išjuokiama veikala, neužbaigia sakinį kuriame nebūtų įžeidžiama autorius ir nepadeda tašką prieš kurį nebūtų paminėtas autoriaus vardas su priedu "ponas". Tokių kritikų mintyse nėra to kas juos vestų prie rimtumo, prie apsvaistymo veikalo bepusiškai, prie pažinimo veikalo vertės idant bepusiškai išduoti jo sprendimą. Jiems nerūpi idant skaitytojai matydami kritiką galėtų matyti ir suprant veikalo vertę, bet jiems, kada jie paima plunksną į ranką, rūpi, kad sukrauti ant nekaltos popieros kuodaugiausiai sarkazmo, kuodaugiausiai frazų ir ironiškų pasišaipymų iš autoriaus. Na, ir kiek naudos turi skaitančioji visuomenė iš tokios kritikos kuri spaudoje teisingai užsielpno svetimženklius? Tokios kritikos gali būti vaizdelis neseniai (neatmenu kokiam numeryje "Kovos") tilpusi kritika Šliburio parašyto veikalėlio "Emigracija". Kritikas užklojo pusę puslapio laikraštyje savo plunksnos talentais. Jis atkartojė daug žodžių tilpusių knygelė, atkartojė žodžius po vieną, po du ir tris, atkartojė po visą eilutę ir užbaigė tas ištraukas daugtaškiais ir, galiausiai, nepridė.

(Toliaus bus)

“Laisva Mintis”.

32 “Tėvynės” numeryje ponas Vinciūnas uždrožė, taip sakant, “Laisvos Minties” sumanytojams ir pasistengė išrodyti visuomenei, kad tas sumanymas ne tik nėra naudingas, bet pragaištingas. Neverta būtų nieko rašyti atsakyme, jei ne tai, kad “Tėvynėje” suteikta tam straipsniui pirma vieta, kaip įžanginiam straipsniui; o juk žinoma, kad laikraštijoje įžanginiai straipsniai išreiškia redakcijos pažiūras; kadangi “Tėvynė” yra SLA., tos didelės organizacijos organu, tad ir gerb. autoriaus straipsnyje išreikštos nuomonės yra podraug nuomonėmis “Tėvynės” redakcijos ir viso SLA. (I taip daug! Rd.), nėra redakcija nepridėjo jokio patėmijimo.

Aš, kaip visuomenės narė, irgi turiu tiesą išreikšti savo nuomonę ir pažiūrą į naujai sumanytą laikraštį ir į straipsnį gerb. p. Vinciūno.

Niekas neužginčys to fakto, kad mūsų laikraščių didžiūma tarnauja ne visuomenei, bet bendradarbiams; pasiaiškinsiu. Didžiūma mūsų raštininkų rašo taip, kad savo raštus tesupranta jie patys ir mažas skaitlius gerokai apsiskaičiusių žmonių; o “visuomenė”, kuriai laikraštis ir knyga yra skiriami, nieko nesupranta. Dėlko? Dėlto, kad ponai bendradarbiai nė mislyti nepamislįja, jog jų raštą skaitys žmonės tamsūs, neturinti ir pradinio apšvietimo, tankiausiai patys savaimi pramokę skaityti; žmonės, kuriems viskas turi būti aiškinama ir pasakojama visai prieinamoje kalboje ir kuriems giliai moksliski raštai, parašyti mokslinčių “kabinetinėje” kalboje, neneša pageidaujamos naudos. O juk laikraščių užduotis yra tarnauti ne tik mūsų inteligentams, suprantantiems apšvietos reikalingumą ir mokantiems surast sau apšvietos šaltinius, bet teipgi ir mūsų broliams, kurie dar grabaliojasi nežinėse tamsoje. Ar daug mes randame mūsų laikraščiuose straipsnių iš gamtos mokslų, iš istorijos, iš sociologijos taip parašytų kad juos suprastų kiekvienas žmogus? Ar mes daug turime tokių veikalų? Ar rasime mes prieinamai parašytas knygeles ir straipsnius iš bažnytinės dogmatikos ir istorijos ir tai taip parašytus, kad neužgautų žmogaus jausmų ir duotų tikrą dalyko supratimą? Gal ponas Vinciūnas pasakys taip — bet nežinau ar kas iš aiškiai žiūrinčių į tą dalyką pristos ant to. Kur mes rasime straipsnius, gvildenančius taip įbrendusį šiadien klausimą, kaip yra *moterų klausimas*? Ar daug veikalų tame klausime? Jei neminėsim p. Laukio vienpusiško pampfleto *moterų klausime*, mesto nuvargintai ir iš visų pusių išnaudojamai ir niekinamai moterei darbininkei akysna — mes nieko neturime.

Tai mano ypatiška pažiūra į mūsų raštiją ir į reikalą imties rimtesnio darbo, negu “kritikavimas”. “Laisvos Minties” užmanytojai, kiek aš esmi su jais susipažinusi ir kalbėjusi, ir geidžia, kad jų laikraštis atsakytų žmonėms ant tų klausimų, kurių jiems nė-

išriša nė ponas Vinciūnas, nė daugelis kitų; jie karštai geidžia, kad tas jų naujai sumanytas laikraštis būtų geras, populiariškai moksliskas; tarnaujantis žmonių apšvietimo (plačioje prasmėje žodžio) reikalams, o ne pavienėms ypatoms, norinčioms ir įpratusioms “pasifaituoti” per laikraščius. Toliaus, kiek aš žinau iš tikrų šaltinių, “Laisvoji Mintis” nebus tai laisvamanių susivienijimo organas, kaip, matcmai, to bijosi gerb. p. V.; jei “L. M.-yje” ir pasirodytų anot p. V. “Romos krokodiliai ir parazitai” — kas yra labai abejotina, tai vis-gi tas ne taip užgaus estetiškus žmogaus jausmus, kaip dabar įsiviešpatavusis mūsų laikraštijoje ypatišku pasikoliojimų įprotis.

Ponas Vinciūnas teikėsi tarti, kad “Laisvos Minties” tikslai yra “aiškus absurdas” ir jos “idėjos absurdiškos” (teip!). Ir aš įstengčiau pasakyti, kad pono Vinciūno visas straipsnis yra absurdas ir absurdiškas, jei nelaikyčiau reikalingu tokį tvirtinimą paremti atrodymu. P. Vinciūnas vienok nelaiiko to už reikalingą; tarė: “absurdas”, tad taip ir yra; o dėlko — ne mūsų, skaitytojų, dalykas interesuotis. Tur būt ir p. V. aišku, kad laikraštis tarnauja didžiūmai, tautai, o ne partijai ir ne mažumai, jei apsvarstinėja didžiūmos, tautos, o ne partijos ir mažumos reikalus. Aš esu persitikrinusi “tarnaus didžiūmai, o ne mažumai” reiškia, jog “Laisva Mintis” tarnaus labiausiai katalikams, platindama jų tarpę *laisvą mintį*, o ne išskirtinai laisvamaniams. Prie to negaliu nepasakyti, kad p. V. savo straipsnelyje išsireiškė apie laisvamanius labai siaurai, vienpusiškai, kaip gali išsireikšti tikrai mūsų “prisiekusieji” žmonių tamsintojai; juk laisvamanių yra kiekvienas žmogus, kuris mano laisvai ir nepaveda savo mąstymų autoritetams; didžiausis žmogaus autoritetas, — tai jo protas ir laisvas patyrimas; tą žmonijai išaiškino Kondorse (1743-1794 m.).

Kad “Laisva Mintis”, jei ji tik išgalės atlikti savo užduotį, bus mums naudingas laikraštis; kad ji politiškai lavins *lietuvius Amerikoje* gyvenančius ir auklės juose supratimą iškovoti Lietuvai autonomiją, kaip lygiai, kaip Rusijos valdžios nevaržomas laikraštis, pagelbės šiame darbe Lietuvos laikraščiams; kad ji neužstos kelio nei vienam dabar einančiam laikraščiui — esu persitikrinusi ir tariausi, poną Vinciūną su manim sutiksiant, “Laisvai Minčiai” pasirodžius.

Nežiūrėkime į žmonių užmanymus vienpusiškai, nejieškime žmonių pasišventime ir darbe blogų pusių. Stokime prie jų, ir nesakykime, kad iš atskirų ypatų darbo nieko nebus! Nebus tuokart, jei mes savo neišmintingu išdidumu trukdysime jų darbą!

Br. Adamonytė.

Atsišaukimas.

Chicagoj yra susitvėrusi Sanjunga Lietuvių Par-

davinėtojų, bei tarnaujančių visokiose krautuvėse, bankose, biuruose ir kitur. Minėta sanjunga susitvėrė 15 d. gegužio 1907 m. Mieris sanjungos — suvienyt visus Chicagoj ir aplinkiniuose miesteliuose gyvenančius lietuvių-pardavinėtojus, be skirtumo lyties ir tikėjimo, savitarpine pašelpa ligoje, netekus darbo ar kitokiuose nelaiminguose atsitikimuose.

Apart to, sanjunga užsiims ir kitais naudingais darbais, kaip tai: rengs prakalbas, moksliskas paskaitas, prisidėsime prie išleidinėjimo naudingų raštų ir t.t.

Nors sanjunga dar jaunutė, vos 2 metu gyvuoja ir narių nedaugiausiai turi, bet ateityj žada daugiau pasidarbuot lietuvių tės ir mokslo naudai. Sanjunga jau paaukavo keletą dol. išleidimui V. Kudirkos raštų, žada remti, kiek galėdama, sumanymą rengimo lietuviškos svetainės.

Todėl atsišaukiame į brolius lietuvių ir lietuvių, prašydami paremt mūsų gerus norus. Mēs meldžiame ne pinigiskos pagalbos, bet kitaip galite mums padėti: mēs prašome, kad jūs, ką pirkdami kokioj nors didesnėj krautuvėj, visados reikalautumet lietuviško pardavinėtojo nors ir gerai galėtumet susikalbėt angliškai ar kitaip.

Tokiu būdu, mēs manome, savininkai visokių krautuvių priversti bus laikyti lietuvių pardavinėtojus. Mēs matome koks yra lietuviškų pardavinėtojų padėjimas. Yra nemažai lietuvių ir lietuvių pra-

silavinusių gana gerai, ir kalbančių kelioms kalboms, kurie galėtų užimti geresnius darbus krautuvėse, bankose, biuruose ir tt. Mēs matome, kaip skursta mūsų inteligentija, kur nors prie sunkaus, pavojingo darbo geležiniuose fabrikuose, skerdyklose, foundrėse, kasyklose ir kitur. Todėl atsišaukiame, melzdami paremt mus. Chicagoje yra daug lietuvių ir daugybė visokių didesnių ir mažesnių krautuvių, o pažiūrėkime kiek lietuvių pardavinėtojų yra tose krautuvėse? Labai mažai.

Kodėl taip yra? Argi lietuviai nesirėdo ir ne avi kaip kiti? Tas yra todėl, kad lietuviai ne paremia savųjų: "Kodėl neina į foundrę dirbt kaip ir aš, kam jam, girdi, tokio poniško darbo krautuvėj".

Bet pažiūrėkime į svetimtaučius, kaip jie prijauna saviems. Jų pardavinėtojai mokėdami tik dvi kalbi, yra gerai apmokami. Užtai juos gerai apmoka, kad jiems nerėikia prašyti darbas, jie paguodjami ir jieškomi ne krautuvninkų, bet savo tautiečių, o krautuvninkai turi išpildyti pirkėjų reikalavimus. Mūsų gi vaikas ar mergina, jieškodami darbo, turi sakyti, jog turi šioje apilinkėje tiek ir tiek pažįstamų ir turi užtikrinti, kad galės gauti tiek pirkėjų, kurie duos pelno 10 ar 12 doliarių sanvaitėje, ir turi jieškoti pirkėjų. O kur daugiausiai juos matysi: karčiamose ir kitose vietose kur, žinoma, reikia išleisti keletą pusdoliarių.

Teipgi širdingai užprašome jaunikaičius ir lietuvių dirbančius kokioje krautuvėje, biuruose, ar ki-

tur kur, ateiti į mūsų susirinkimus ir jeigu patiks, prisirašykite, padėkite mums žengti pirmyn nors mažą žingsnį. Mūsų susirinkimai laikomi kas 1 sėdės vakarą kiekvieno mėnesio Juozo Ruigio svetainėje pn. 3301 So. Morgan st., Chicago, Ill.

Komitetas.

Raštininkų Fondo reikaluose.

Prie užbaigimo reikalo. Daug buvo rašyta ir kalbėta, bet vis kad ne nuo vieno tai nuo kito tenka išgirsti kalbas, kad reiktų užbaigti ir sutvarkyti Raštininkų Fondą, bet jis pats lyg tyčia neužsibaigia, nesutvarko. Taigi aš tariau žodį prie užbaigimo ir kartu paduodu į komisiją 3 ypatas, būtent: V. S. Jokubyną, P. Sinkevičių ir M. Mikolavičienę iš Minersvilles ir meldžiu visų rinkti valdybą nuo pirmininko iki kokio paskutiniojo ir balsus siųsti V. S. Jokubyno vardu, o kaip pasibaigs balsavimas tai ta komisija praneš kas valdybon tapo išrinkti. Laiką galima skirti nuo laiko kuriame tilpo šis straipsnelis iki tokiu laikui kito mėnesio, o per mėnesį kiekvienas gali lengvai savo balsą atiduoti ir komisija gali balsavimus sutvarkyti, o kaip valdyba bus išrinkta, tai tuomet bus galima rūpintis ir apie įstatus ir tt.

B. P.

Padėkavonės laiškas.

Šiuomi sudedu širdingiausį ačiū savo viengėnčiams kurie atjausdami mano ir mano šeimynos likimą, mano šeimynos sušelpimui per "Tėvynės" redakcijos tarpininkavimą sudėjo \$73,55. Taigi dar kartą tariau ačiū viengėnčiams už sudėtuosius dolerius, teipgi ir "Tėvynės" redakcijai už paneštą trūsa.

Su pagarba

Juozas Kačergius.

Atšaukimas.

Kaip 31 "Tėvynės" No. buvo rašyta korespondencija iš St. Clair, Pa. apie parapijos susirinkimą, šiuomi atšaukiu, kad savininkas salės jokio atlyginimo nereikalauja už salę. *Antanas Žukauckas.*

Kas rašoma Amerikos liet. laikraščiuose.

"Žvaigždės" No. 32. "Saulės" 46 No. garsina, kaip pirmutinis direktorius Mahanojaus bankos, Rev. S. Pautienius, (tas pats SLRKA. prezidentas ir "Draugo" kasierius). Mums rodosi, kad katalikiškas kunigas neturėtų savo vardą jokiū būdu garsinti laikraštyje, kuris teip begėdiškai veda lietuvių katalikus iš kelio, garsindamas kunigu (tuo vardu lietuvių supranta katalikų kunigą) žmogų, kuris su katalikų bažnyčia nieko neturi ir prieš ją kariauja, nuododamas kunigą."

Mat "Saulė" 46 No. rašydama apie Harrisburgo (Ill) lietuvius, paminėjo apie kokį ten kn. Urboną, tur būt neprigulmingąjį kunigą, o vietinį lietuvių kunigą Misių pavadinusi lietuvių neprieteliu, pasidavėliu airiams.

"Saulės" No. 65. "Tėvynė" pagarsino, kad F. Bagočius, buvęs administratorium prie "Kovos" Philadelphiaj, Wilkes-Barre, tapęs elektriko pažeistu, bet kiti laikraščiai tyli, todėl nežinia, ar "Tėvynė" teisybę skelbia, ar ne."

Nejaugi "Tėvynė" būtų išmislijusi tokią žinią. Juk apart "Tėvynės" 30 No. tilpusio telegramo buvo aprašymas ir angliškame laikraštyje "Wilkes-Barre News". Štai originalas:

Received shock from light wire.

Brogocius was using phone forming circuit.

Rolled on the Floor in Agony and Struggle Broke Wire Cutting off The Current. Many attracted by Yell of distressed Man.

F. J. Brogocius local manager of the Polish-American Real Estate Co., with an office in the Kosciuszko hotel on South Pennsylvania avenue, had a narrow escape from being electrocuted shortly after 8 o'clock last evening.

Brogocius has an incandescent light over his desk. He had occasion to use the phone, and on being through, he seized the light before letting go of the receiver and this act made a direct circuit with the result that Brogocius was thrown out of his chair and for several minutes he rolled on the floor in agony. His struggles finally broke the electric wire and he was revived after some hard efforts on the part of those who gathered about him but were afraid to go to his assistance.

When Brogocius first received the shock he emitted an awful yell, which brought hundreds of people to the scene.

"Lietuvos" No. 33. "A. Šimkaus leidžiamas satyros mėnesinis laikraštis "Erelis" ketinamas leisti kas savaitę apie spalio mėnesį. Adresas: 4543 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Iš pradžių, kol kas, eisias tokio pat dydžio kaip dabar, o vėliaus padidėsias iki "Keleiviui" ir talpinsias, apart "humoristikos" ir šiaip žinias ir straipsnius. Prenumerata bus \$1,50 metams. Dabartinė jo prenumerata 50c. Tuometarpinis "Erelis" satyriškumas ir literatiškumas truputį prastesnis už "Saulės" ir truputį geresnis už Barono "Lietuvių Žinios". Ar jis kada pagerės — rodos, nereikia laukti. Skaitytojų, rodosi, turi apie tiek kaip Baltrušaičio "Dilgėlės". Taigi Chicagoj būsią keturi lietuviški laikraščiai — 3 savaitiniai ir vienas mėnesinis."

"Erelis" pradėjo eit pereitą rudenį, bet iki šiol tik vieną numerį matyt teteko. Satyros jame tuomet visai nebuvo, nes apskelbimuose, kurių tame numeryje buvo daugybė, žinoma, būt negali.

"Vienybės Liet." No. 32. "Kovos" buvęsis re-

daktorius, p. J. Baltrušaitis jau pasitraukė nuo šio laikraščio ir uždėjo Pittsburgu su broliu nuosavę išleistuvę "Dilgėlių" ir "Žmonių knygyno". "Kovą" gi tuom tarpu nuo No. 32 rėdys vienas iš jos zecerių J. B. Smelstorius. Reguliarišką redaktorių, draug su visa LSS. valdyba rinks vėl išnaujo, sulyg Veikiamo Komiteto nutarimo. Pirmesni rinkimai panaikinta, juos vedusį sekretorių p. Puskunigį palikta nušaliai, o laikinu sekretorium nuskirta p. Purvis iš New Yorko.

"Kataliko" No. 33. "Scranton, Pa., vietiniame teisme liepos 19 d. pasibaigė parapijų balsavimai lietuviškos bažnyčios ir visos bažnyčios savasties klausime, būtent, kam turi pasilikti bažnyčia ir visas jos turtas, ar vyskūpiui, ar parapijai. Balsavimo pasekmių būta: vyskūpas gavo 637 balsus, o parapijos komitetas 583 balsus. Taigi pasirodo jog bažnyčia ir jos savastis lieka vyskūpo, arba aiškiau sakant, vyskūpijos savasčia."

Mat, prieš metus laiko Scrantono lietuviai, parapijonai, pasidavė į teismą idant tas išduotų savo nusprendimą, kam parapijos savastis turi priklausyti, ar vyskūpiui, ar parapijai; teismas nusprendė jog parapijos savastis turi priklausyti parapijai. Dabar parapijonai tą teismo nusprendimą patįs sulaužė.

"Žvaigždės" No. 32 "Žvaigždė" kutendama savo konkurentą "Draugą", vartoja šiokius išsitarimus: "...kelioms savaitėms prieš pagimdymą "Draugo", antikatalikiška Šliakio "D. Viltis" apgarsino "Draugą" būsent mirties aniolu, ypač "Žvaigždei". Per seimą Clevelande keli "Draugo" direktoriai trypė kojomis ir kitus ragino trypti, kad žmonės negirdėtų ką kn. Milukas kalba. "Draugo" bendrovės kasierius kn. S. Pautienius, buvo ypač "Žvaigždės" ir "Žvaigždininkų" oponentų leaderis seime. Persitikrinę esame, kad nekatalikiško laikraščio "D. Viltis" leidėjas daugiau žinojo už mus apie naujo laikraščio pašalinius siekius. Žmonės tvirtina jog su "Draugo" direktorių žinia Chicagos "Kataliko" ponas paleidęs prieš seimą lietu brošiurių "Milukijados", šlykštaus ir pilno apšmeižimu pamfletu, už kurį autorių reiktų prieš teismo groteles statyti. "Draugas" "Žvaigždei" nei kitiems duonos neprivalo pavydėti, nes, matoma, sotus yra. Jei ne "Žvaigždė" ir jos dabartinis gaspadorius, tai "Draugo" nekurię ponai, nesėdėtų ramiai savo vietose. Padarius skandalą su Milukijada ir "22 ir vieno" protestu, reiktų susiprasti, kad tie tulzies išliejimai ir insinuacijos sutepa pirmiausia pačius autorius, o gerus žmones katalikus be reikalo piktina ir tik iš kelio veda. Juk jau ir dabar tas pats mylimas kadaisiai nekuriems "Katalikas" daug rašo, kad toje ir toje vietoje žmonės katalikai norį be kunigų savo organizacijose apsieiti. Rašė apie tai ir Žilinskų semi-oficiališkas organas "Tėvynė". Susipraskim!".

Žambis.

Jonas iš Kempės ir Šilka.

(Parašė K. Bukavietis).

[Tąsa].

Svyrančią galvą padėjęs ant rankų
Jojo nuliūdęs per pušyną tankų.
Pajutęs skausmą sužeistojo šono,
Melsdamas šaukias prie dangiško pono.
Kad žiūri — prieš jį, ant vidurio tako,
Stovi paveikslas: "prapulka, išnyk" — sako.
Ranką pakėlęs tris kartus žegnojo,
Bet ansai suvis kryžiaus nebijojo.
Arčiaus prijojąs, jis aiškiai jau mato,
Kad jam kareivis šarvuot's kaktą stato.
Juoduose rūbuos ant arklio sėdėjo,
Kaktoje deimant's, lyg žvaigždė, spindėjo.
Jon's atsiminęs savo drąsų vardą,
Iš makšties aštrų tuoj ištraukė kardą.
"Kas esi?" klausė jo juodas raitokas.
— "Jonas iš Kempės" — atsakė Kryžiokas.
"Jonai, iš tavo kraujo menkas pelnas!
"Dėk atgal kardą ir būkie man švelnas:
"Aš tau žaduosi būt už vadovą;
"Jokie man paskui, užmiršk apie kovą;
"Mano namelyj' gerai atsilsėsi
"Ir gausi visko, ko tiktai norėsi."
Kareiviai žirgus pentiniais suspaudė,
Ne ilgai girios paslėpę juos snaudė;
Ne ilgai krūmai, balos šalims plaukė —
Viskas čia liko, o jie tolyn traukė;
Tiktai sustojo prie srauno upelio,
Pagirdė arklius, vėl stojo ant kelio.
Jau iš butelių, pro kuriuos jie jojo,
Pusnakčio laiką gaidžiai užgiedojo,
Užjoją šlaitu augšto, stataus kalno
Bokštuotus mūrus regi kaip ant delno.
Akmenio sienoms dvaras apvartytas,
Geležies vartais tvirtai uždarytas.
Trūbydam's garsiai vadas ženklą daro,
Žvanga retežiai, vartai atsidaro.
Įjojo, kiemas veidrodžiais išklotas,
Viduryj' butas puikiai ištėpliotas.
Tarnai, subėgę, ved' žirgus į stoneį,
Kareiviai pėsti pabaigia kelionę.
Laiptais, ką sukriai į viršų vyniojas,
Viens paskui kitą tykia dēsto kojas.
Kristalo duris vadov's atidarė,
Iš vidaus eina spinduliai pazardo;
Viduj šviesybė neišpasakyta,
Daugybė turtų niekur nematyta.
Dvylika vyrų apie stalą sėdi,
Panašūs veidais, vienaip apsirėdę:
Kiekvienas buvo juodas ir šarvuotas,
Kiekvieno kaktoj' deimant's spinduliuotas.
Ant stalo induos valgiai ir gėrimai,
Ant oro plauko visoki kvėpimai,
(Toliaus bus).

Peržvalga.

15 dieną rugpjūčio į Chicagą atvažiavo iš Scrantono garsusis dainius ir kompozitorius Mikas Petrauskas. Aušros vartų parapijos salėje atsibuvo iškilingas vakaras p. Petrausko priėmimui. Vakaras buvo papuoštas "Birūtės" choro dainomis, referatais, prakalbomis ir deklamacijomis. Vakaras užbaigtas vakarienės pokiliu. Vakara atlankė ne visai mažas skaitlius vietinių inteligentų tarpe kurių buvo vienas net iš Pittsburg, Pa., kn. Misių.

P. Petrauskas žada imties prie sutvėrimo lietuviškos orkestros Chicagoje.

* * *

Kaip jau yra žinoma, Waterburyj lietuviška draugija "Šviesa" rengia Amerikos lietuvių rankdarbių parodą nuo kurios pelnas bus sunaudotas steigimui lietuviškos mokyklos Waterburyje. Paroda buvo rengiama patogiausiam laikui, nes turėjo atsi-būt nuo 6 iki 11 rugsėjo. Vienok parodos rengėjai, kaip pirmą kartą tokį darbą dirbanti, dargi prie ap-sunkinimo prisidėjus vasaros karščiam, rengimo dar-bas nesuspėta į laiką atlikti. Todėl parodos laikas perkeliama į lapkričio mėnesį; paroda atsidarys 22 d. lapkričio ir tęsis iki 27 dienai to paties mėnesio.

* * *

LSS. V susivažiavimas nutarė perkelti "Kovos" spaustuvę į Chicagą, 34 No. "Kovos" tilpo du strai-psneliai pasipriešinanti tam nutarimui ir patarianti spaustuvę palikti ant vietos, Philadelphijoje. J. Juod-žiukynas sako, kad "K." perkėlus į Chicagą, spau-stuvės biznis nė kiek nepasigerintų, nes ten jau išei-na du lietuviški laikraščiai kurie turi apėmę biznio vieteles. Redakcija deda pasargą, kad "Kovą" per-kėlus Chicagon, "K." jokiū bizniu neužsiimtų, nė spaustuvė nebūtų reikalinga, nes "Kova" būtų spau-dinama "Lietuvos" spaustuvėje.

* * *

"Saulė" rašo vietinėse žiniuose, jog Mahanojuje apsigyveno ką tik užbaigęs Penssylvanijos universi-tete mokslą ir išlaikęs kvotimus ant advokato Zig-muntas Rinkevičius. Jaunam advokatui, kaip mok-slo vyrui, linkėtina kuogeriausių pasekmių.

* * *

Į Lietuvių Dailės Draugiją įstojo amerikie-čiai: Kn. J. Židanavičius, Dr. (?) J. Karužas, K. Kangiseriūtė ir R. Stanislavičius iš Amsterdam, N. Y. J. Tananevičius, Dr. A. Rutkauskas, M. Horo-deckaitė, M. Damijonaitienė ir M. Šeškienė, iš Chi-cago, Ill., ir M. Brazauckas iš Schenectady, N. Y. Šeši iš jų užsimokėjo po 50 rublių ir tampa draugijos amžiniais nariais.

* * *

"Rygos Garse" rašoma apie aukas kurias SLA. ir SLRKA. savo seimuose yra paskyrę tautiškiems reikalams, kame yra dvi klaidos reikalaujančios patėmyjimo, būtent: SLA. paskyręs 200 dolerių Vilniaus universitetui. Tą auką buvo paskyręs XXIII seimas, bet pasirodžius, kad Vilniaus universiteto įsteigimas yra abejotinas, XXIV seimas tuos 200 dolerių paskirstė kitokiems reikalams. SLRKA. pastarasis seimas paskyrė Marianpolės mergaičių progimnazijai 500 dolerių arba 1 tūkstantį rublių; pasakyta jog paskirta 1000 dolerių. Ši pastaroji klaida buvo pasirodžiusi ir Amerikos lietuviškuose laikraščiuose, bėt vėliaus ji paaiškėjo.

Iš Lietuvos.

Vilnius.

Neužilgo, ketinama sušaukt Vilniuje visų visuomenės ir luomų Lietuvos ir Baltarusijos įstaigų susivaziavimą. Tasai susivaziavimas turėsias pasirūpinti pastumėt tolyn Vilniaus universiteto dalykus.

Įsteigtosios tam tikslui komisijos pirmininkas ir miesto valdybos narys Bankovskis jau baigias rinkti ir tvarkyti statistikos ir kitokią medžiagą. Visi tie darbai būsią nusiųsti į ministeriją.

Tam tikra komisija pabaigusi jau rinkti žinias apie Vilniaus gubernijos žemės savininkus ir apie tautas, sutvarkiusi jas ir išsiuntusi jau ministerijon. Iš tų, kiek galima patikrinti, žinių esą matyti, kad valstiečių žemės Vilniaus gubernijoje esą per vis daugiau. Didžiuosius žemės plotus valdą daugiausiai lenkai.

Vilniaus miesto valdyba, neilgai trukus, paduosianti per gubernatorių vidaus dalykų ministeriui gerai pamatuotą prašymą, kad leistų užtraukti 12 milijonų rub. paskolos miesto ūkiui sutvarkyti ir pagerinti.

Miesto archyvo sutvarkymas einąs greitai. Prie archyvo žadama įsteigti biblioteka sudėjimui rinkinių Vilniaus perijodijinių laikraščių; kalendorių, adresų knygų ir visko, kas tiksliai paliečia Vilnių.

Vilniaus vyskūpijos valdytojas Michalkevičius, vidaus dalykų ministerijai leidžiant, išvažiavęs 2 mėnesiam pasilsėti. Per tą laiką vyskūpiją valdysiąs pralotas Franckevičius.

Atvažiuosiąs į Vilnių Eichenvaldo choras, gerai ir ypatingai išpildas ir dainuojas visokių nubaustųjų ištremtųjų, valkatų ir visokių Siberijos gyvenančių tautų dainas. Tas dainas surinkęs Švedų kompozitorius Harthveldas.

Tos nepaprastos dainos esančios labai įdomios ir visiems patinkančios.

(Iš "Vilties").

Lukšlai.

(Naum. p.). Pr. Gybukas, Pelenių kaimo ūkininko sūnus, buvo didelis mėgėjas šaudyti. Jisai ir su šaudykle elgėsi jau per daug drąsiai; lažą (kulbę)

su šniūrais su dratais susiraišiodavo, tai su vinimis susikalinėdavo; bet vienas sykis nemelavo. Liepos 23 d., po pietų, į kasžin ką ten šovė, laža suskilo, išlakiojo, o vamzdžio plunksna (ką prie lažos prisidrūtina) įsismeigė į kaktą ties nosia, ir išimt nebuvo galima. Parbėgo namo su vamzdžiu įkibusiu kaktan — kilo tarp namiškių triukšmas. Tuo vieni išvažiavo daktaro, kiti kunigo parvežti. Daktaras vienas neapsiėmė vamzdžio iš kaktos išimti; sako, operacijai daryt su apmarinimu reikia bent dviejų daktarų. Ligonį išvežė į Kauną. Kauno daktarai laimingai vamzdį iš kaktos išėmė; sako, išgysiąs. Kas matė, pasakoja, jog labai baisu buvę žiūrėti. Ar sėdi, guli, ar vaikščioja, vis vamzdis ties kakta reikėjo rankoje laikyti, ir kraujas vis sriuveno. Sužinoją ir žemsargiai atgužėjo ant "paimkos", bet, nors akys matė, vamzdžio iš kaktos laukan lupt nemėgino. Tik protokolą surašę, įsakė, kad nors iš Kauno jiems tą vamzdį parvežtų.

Be-a-Ba.

Pilviškiai.

Pirmiau Pilviškiuose gyveno vidutinio ūgio su medine koja (vaikščioja ant krūkio) žmogus P. Petrukaitis. Jis gana apsiskaitęs, iškalbus, ir per savo lipšnumą prilyzdavo prie visų "partijų" ir dargi veikdavo drauge su jomis. Bet dabar pasirodė, kad kur tik jam pasisekė "įleisti šaknis", tai ten tuoj prasidėdavo kratos ir areštai, ir tokiu būdu daug žmonių sėdėjo arba sėdi kalėjime. Dabar sužinota, kad jis vaikščioja visur ir jo nieks nekludo, kad tankiai lankosi pas žandarus etc. Žodžiu — iš visų jo darbų matyti, kad tai ne koksai pirmaeivis-revoliucionierius, kaip jis pirmiau save rodydavo, bet vienas iš mažiukų Azefų-šnipų-provokatorių. Dabar jis apsigyvenęs Kaune, sako netoli vakzalo pas žandarą.

Šnipų Ėdžia.

Starkai.

(Vilkaviškio pav.). Jonas Stravinskas turi šitokią užsiėmimą. Perka gyvulius, pjauja ir mėsą po miestus išparduoda. Liepos 17 d. J. S. važiavo su savo kaimynu į Kybartus prekių parsivežti ir turėjo vežime 6 pūdus mėsos, kurią buvo pažadėjęs vietiniam pirkliui pristatyti. Kybartuose žemsargys suareštavo patį J. S. ir jo mėsą. Per tą laiką mėsa sugedo, ir J. S. turėjo nuostolio apie 30 rub. Beto ir namuose nemaža nuostolio. Turi daug prekių (mėsos), o negali parduoti. Kada jį paleis, nežinia.

Antanas Barzdyla.

(Iš "Liet. Ūk.")

Lietuviai Amerikoje.

Chicago, Ill.

Mėnesiniame susirinkime Simano Daukanto Dr-tės, 2 d. gegužio, 1909 m. tarp kitų nutarimų tapo nuspręsta paaukauti iš Dr-tės izdo 5 dol. išleidimui Gabrio Pradinės Geografijos, kurie gali būti pasių-

sti kiekviename laike ant rankų komiteto. Teipgi buvo pakeltas klausimas apvaikščiojimo sukaktuvių 40 metų lietuviškosios emigracijos; tam mierui tapo išrinktas iš 3 narių komitetas, kurs varde Dr-tės atsišauktų į kitas visokių mierų draugistes gyvuojančias miesto dalyj vadinamoj Bridgeportu, kad sutinkančios, ant paskirtos dienos prisiųstų savo komitetą apkalbėjimui to reikalo. Prabėgus nekuriui laikui, susitvarkino visų dr-čių komitetai; išrinko iš tarpo savęs tuom laikinę administraciją ir rengimo komitetą; kaip girdėtis, apvaikščiojimas atsibus 10 d. spalio, šv. Jurgio par. salėje. Simano Daukanto dr-tė delto nesikreipė su atsišaukimu prie dr-čių gyvuojančių kitose dalyse miesto, nes manė, kad kiekviena dalis apvaikščiojimus rengs skyrium, nes visoms Chicagos draugystėms, pagal jų skaitlių ir daugumą narių, yra sunku į vieną vietą susirinkti.

Simano Daukanto dr-tė yra pašelpinė, gyvuoja nuo 1893 m., turi apie 200 narių, pusėtiną iždą ir gana puikų visokios įtalpos knygyną, iš kurio gali naudotis kaip dr-tės nariai, taip ir pašalinės ypatos; nariai dykai, pašalinės ypatos mokėdamos po 5c. per sanvaite; norėdami gaut knygas, turi kreiptis prie dr-tės knygiaus, nedėdieniais tuojaus po 12 val. dieną, į susirinkimų salę po No. 3301 So. Morgan st. Geistina būtų, kad pašalinės ypatos daugiau reikala būtų, nes iki šiam laikui, kaipir visai nesinaudota.

Atminčiai savo globėjo, dr-tė kasmetai parengia kaip galint su didžiausia iškilme apvaikščiojimą, dienos gimimo Simano Daukanto, su prakalbam, deklamacijom, dainom, muzika ir tt. Šiuosmet bus iš eilės 15 apvaikščiojimas 31 d. spalio, Frejhet Turner salėje; į apvaikščiojimą visų dr-čių nariai su ženklais leidžiami būna dykai.

J. Aleksandravičia, pirmininkas.

Iš Amerikos.

Boikotuoja darbininkų unijas.

Pittsburg, Pa. Plieninis trūstas "The United States Steel Corporation" pradėjo kovą su organizuotais darbininkais ir jau boikotuoja jų organizacijas — unijas. Fabrikuose trūstui priklausančiuose, prašalinama nuo darbo darbininkai kuriuos tik fabriko užveizda suvuodžia priklausant prie unijos ir tokiu būdu ikišiol daugiau negu 200 darbininkų priklausančių į unijas, yra prašalintais nuo darbo. Iš prašalintųjų daugybė bandė jieškot darbo kituose fabrikuose, bet ir čia kaip tik dasižinota jog jieškantis darbo priklausant unijai ir užtai tapo nuo darbo prašalintu kur pirmiaus dirbo, tuojaus atsakyta "čia tau darbo būt negali". Sakoma yra, kad fabrikantai turi net tam tikrus detektivus kurie šnipinėja tarpe dirbančių darbininkų, ar nesuseks ką priklausant unijai, ir kaip tik vieną ar kitą nužvelgia, tuojaus be jokių ceremonijų, pavaru. Užklausus fabriko užveizdėtoją, su koku

mieriu jie taip elgiasi, tas atsako — "perdaug kalbatės apie unijas prie darbo".

Straikas tęsiasi toliau.

Mc Kees Rocks, Pa. Straikam fabrike "The Pressed Steel Car Co." galo dar nematyti. Straiklaužiai kuriuos parvežta iš New Yorko ir pastatyta prie darbo, veik visi išbėgiojo, bijodami straikininkų keršto. Straikininkai valtise sergsti upę Ohio idant neprileist straiklaužius iš Pittsburgo. Tankiai, o ypač rytmečiais ir vakarais, straikininkai sulaiko gatvėkarius ir daro juose kratą, ar kartais tuose nevažiuoja koks straiklaužis; suradę kokį, tuojaus vedasi į savo nuovadą ir ten suteikę gerus pamokinius, paleidžia. Fabriką saugoja ginkluoti policistai. Straikininkai norėdami juos išsiviliot iš fabriko kiemo idant daugiau juos ten neįleist, tyčia kartais prie vartų, tarpe savęs pakelia muštynę arba pašaukia ugnagesius, bet policistai gudrūs, per vartus ne išeina.

Straikininkai elgiasi išmintingai nes nekelia jokių riaušių nė bombarduoja fabriko, todėl ir kraujo praliejimui įvykt proga nepasitaiko. Pastaruoju laiku pasklido žinios jog kilo muštynės tarpe straikininkų ir policijos, kur žuvo apie 30 žmonių, bet patikrinimo dar nėra.

Atkaklumas ateivystės viršininko.

Į Cristal Beach prieplauką atplaukė laivas "American". Laivas atplaukė iš Kanados, iš Sherrkston prieplaukos. Kelionėje pasitaikė jog vienas iš keliauninkų, F. Skopač (gal būt slavokas) koku tai būdu įlindo kur į mašinas kurios pavojingai perskėlė jam galvą. Gydytojams pripažinus žaizdą už pavojingą ir laivui apsistojus prieplaukoje, telefonuota į ligonbutį reikalaujant vežimo sužeistojo nuvežimui į ligonbutį nes kuogreičiausiai buvo reikalas daryt operaciją sužeistojo galvos. Atvažiavus vežimui ir laivo ligonbučiui prirengus ligonį nešt į vežimą, dasižinojo apie dalyką ateivystės viršininkas Sparkling kurs išklausinėjęs viską, griežtai atsisakė ligonį išleisti nuo laivo, tikrindamas, kad sužeistasis yra ateiviu, o Suvienytų Valstijų valdžia, į Suvienytas Valstijas neįleidžia ligonių be atsižvelgimo, kokia liga ateivis ant laivo nebūtų susirgęs. Susiėję penki gydytojai stengėsi perkalbėti viršininką norėdami pertikrinti, jog čia einasi apie žmogaus gyvybę kurios gelbėjimui kuogreičiausiai reikalinga operacija o operacijai reikalingas atsakantis ligonbutis. Viršininkas nė girdėt nenorėjo tokių kalbų tik užsispyręs tikrino jog sužeistasis turi būt grąžinamu laivų bendrijos lėšomis atgal į Europą, arba tegul juomi rūpinasi Kanados valdžia.

Negalint sujudint viršininko kietą sanžinę, laivo kapitonas paskyrė vieną kambarį ant laivo, kuriame ligoniui operacija būtų daroma. Suėjo gydytojai, susinešę savo įrankius ir operacija buvo atlikta. Kada jau viskas pasibaigė, gauta žinia nuo generališkojo ateivystės inspektoriaus Buchman kurs liepia greitai

ligonį gabent į miesto ligonbutį, nes tokiame atsitikime tiesos ne draudžia ligonį įleisti. Kada tokia žinia gauta, buvo jau 3 valanda ryto, o laivas į prielauką atplaukė 11 val. pusdienio.

Iš visur.

Girtuoklių kaimas.

Irkucko gub. yra didelis kaimas vadinamas Blagočinsku, kurio gyventojai yra, turbūt, pasaulyje didžiausi girtuokliai, nes pagal žinias paduodamas rusiškų laikraščių, tame kaime nėra vieno žmogaus kurs negertų degtinės; visi geria be skirtumo lyties nė amžiaus, ir tai geria ne ką kitą kaip tik spiritą 90°. Pirmiausia tame kaime viešpatavo žmonių darbštumas, žmoniškumas, bet nuo metų laiko viskas persimainė, nes šiandien kur tik eisi visur pamatysi vyrus girtus besimušant, moteris nepanašios į žmogišką sutvėrimą, suskretę, susivėlę, irgi girtos. Maži vaikai nuo 8-10 metų purvini, apiplyšę, tankiai nakvoja patvoriuose, nes tėvams be mieros girtuokliaujantiems nerūpi savo vaikus apvalyti, nėgi rūpinties jų nakvyne. Maži kūdikiai, lopšiuose gulinti, nerimaujant jiems, yra girdomi pienu maišytu su "spiritu" ir po tokiam pagirdymui, kūdikiai jeigu ne užmiega antamžiu, miega bent 24 valandas.

Triobos to kaimo gyventojų teipgi nepanėši trioboms kuriose žmonės gyvena: Stogai vėjo nudraskyti, langai jeigu ne išdažyti tai apsidengę stora eile purvų. Sienos apsamanojusios, rodosi skundžiasi ant savo likimo keliaujantiems pro save.

Irkucko gubernatorius iš laikraščių dasižinojams apie tokį Blagočinsko kaimo gyventojų pasileidimą, nenorėdamas tikėti, pats nuvažiavo idant persitikrint ir viską atradęs teip kaip laikraščiuose buvo aprašyta, pečiais patraukė ir nuvažiavo sau.

Vilkų sudraskytas.

Astrachaniaus gubernijoje yra daugybė vilkų. Iš Pirogovko į Balchuną važiavo vienas kaimietis su savo motere ir mažu kūdikiu. 5 viorstuose atstumo nuo namų važiuojanti patėmijo paskui atbėgant pulką išalkusių vilkų. Važiuojantie neturėdami jokio ginklo su savimi ne įmanė kuomi galėtų ginties nuo išalkusių žvėrių, ragino arklius greičiau bėgti, bet juo greičiau arkliai bėgo, tuo atsivejanti vilkai vis kas kart artinosi ir ilgai netrukus su važiuojančiais susilygino ir pradėjo šokinėti apie vežimą. Persigandusi moteriškė patarė vyrui mest vilkam kūdikį, bile tik savo gyvybę apsaugoti, bet vyras nesutiko ir mėgino su botago pagelba atsiginti, bet veltui buvo tie besistengimai, nes vilkai tartum akmeniniai, kirčių visai nejautė. Galiausiai nelaimingi kaimiečiai nematydami kitokios pagelbos, išmetė kūdikį piktiems žverims, bet tie į kūdikį nė žiūrėt nežiūrėjo. Arkliams bėgant tolyn, du vilkai užbėgo arkliams už akių ir sulaukė

juos, o kiti pasistoja ant vežimo krašto išsitraukė patį kaimietį. Moteriškė pamačiusi jog jos vyras puolė auka laukinių žvėrių, apmirė ir kada ji atsikvošėjo, buvo jau savo kaime; mat arkliai ištrūkę iš vilkų tarpo, bėgo namų link kiek galėjo. Pradėjus rėkt atsipeikėjusiai moteriškei, subėgo kaimo gyventojai kuriems ji papasakojo visą atsitikimą. Kaimiečiai apsiginklavę ir sėdę ant arklių leidosi į nurodytą vietą kurion pribuvę atrado sudraskytus kaimiečio drabužius iš kurių kyšojo apgraušti nelaimingojo blauzda-kauliai. Paėjus kiek toliau, rasta beverkiant išmestasis kūdikis kurį vilkai visai nekludę paliko. Vilkų nė vieno nebuvo matyti.

Trumpi atsitikimai Amerikoje.

¶ Atlantic City, N. Y. Jurių pakraščiuose, kur žmonės tankiai eina maudyties, atsirado daugybė rekenų kurių aukomis puolė du vaikai.

¶ New York, N. Y. Bėgant trūkiui keliu "Erie" iš New York į Patersoną, kuriuomi važiavo veik vieni imigrantai, išokę du apsiginklavę plėšikai atėmė nuo imigrantų pinigus, laikrodėlius ir ką tik jie turėjo. Emigrantai, nežinodami kame dalykas ir nesuprasdami angliškos kalbos, nesipriešino plėšikams, tikėdami jog tai yra valdininkai. Artinantės prie stoties ir mažinant bėgio greitumą trūkiui, plėšikai nušokę dingo nakties tamsumoje.

¶ Fond du Lac, Wis. J. Parkinson pagavo lydeką kurios viduriuose rado tris brangius akmenis už kuriuos gavo nuo brangininkų \$300.

¶ Denver, Col. Dvi mergos, raitos, su revolve-riais rankose sulaukė automobilium vieškeliu važiuojančius Babbittą ir Bartlamerą, nuo kurių atėmė \$198 pinigais, laikrodėlius ir brangias sagutes, davę \$1 ant išsigėrimo, ramiai nujojo į girią.

¶ Baltimore, Md. Prieš federacijos teismą statyta Suvienytų Valstijų senatorių W. F. Stone užtai, kad važiuodamas trūkiu sumušė vieną negrą. Teismas senatorių išteisino pažymėdamas jog senatorius turi tiesą mušt negrą jeigu tas elgiasi ne tinkančiai.

¶ New York, N. Y. Chinijos konsulio padėjėjui Chuen Luk Wug norint išmest už durių vieną savo tautietį kurs atėjo į konsulio raštinę su kokių reikalu, tas išsitraukęs revolverį, nušovė jį.

Girtuoklybė ir lietuviai.

Montello, Mass. Labai retai kada laikraščių skaitytojais sutinka iš šio miesto nors kokias žinutes, taigi šiuom kartų apie vietinių lietuvių apsiėjimą ir jų darbus nors truputį imuosi parašyti.

Brockton'o miesto dalis, kuri yra vadinama Montello, yra apgyventa daugiausiai lietuviais. Randa-si čia ir kitokių tautų, bet apie kitas nėra čia vietos jas nuodugnai aprašyti. Męs būdami lietuviais, turime labiau atkreipt atydą ant lietuvių.

Puiku yra girdėt kituose miestuose lietuvių darbuojančius labai savo Tėvynės ir visos žmonijos, bet Montello lietuvių iki šiol, beveik, nebuvo girdėt ant tos dirvos darbuojančius. Gal būt, kad jie neturi laiko, nes darbai kaip matoma eina gerai. Bedarbių mažai yra valkiojantis; visi beveik dirba. Šiokiomis dienomis turi dirbtuvėse dirbti, parėją iš dirbtuvių nori pasilsėti, o prie pasilsio reikia alaus ir degtinės. Brockton'e gertuvių nėra. Tie visi svaiginanti gėrimai yra uždrausti Brocktone. Bet girtybė Montelle taip yra labai išsiplatinusi, kad palyginus su kitų miestų girtybe, kur rasis daug didesnis būrelis lietuvių, Montello lietuviai juos tame viršytų.

Norėdami gauti gėrimų, Montello žmonės turi parsisiųst iš Boston'o, arba iš kitų aplinkinių miestų. Gal nebūtų taip labai blėdingi tie gėrimai Montelle, kad jų ten nepardavinėtų. Bet išsiranda tokių kurie parsisiunčia ne sau, bet daro iš to taip vadinamą "business". Amerika yra "business" šalis, taip ir mūsų lietuviai labai biznin yra palinkę. Tas būtų pagirtas darbas, kad jie užsidėtų gerus biznesus, bet dabar daugiausiai jie užsideda pardavinėjimą savo namuose svaiginančių gėrimų. Tokių naminių "saliūnėlių" rasime Montelle daugiau negu Boston'e tikrų gertuvių. Kiekvieną šeštadienį ir šiokiomis dienomis expresso vežimai veža alaus bačkas taip, tartum, kaip į saliūnus. Atėjus sekmadieniui, jau ištole girdėt kur lietuviai Montelle gyvena. Daugumas taip daro, kaip Lietuvoj miškuose: rėkauja, dainuoja, tik ten gal taip elgiasi negirti, o čia gerai prisitraukę tą daro. Nebūna gana to, reikia pasigėrus ir apsimušti, parodyt savo galybę, ir taip tų muštynių Montelle niekad netrūksta; dar vieną teismas nenusprendė kur padėti, jau kitas laukia "šaltoje" uždarytas. Kaip kada ir visas vietas pripildo. Kaip girdėti, jau ir miestui nusibodo lietuviai po šaltasias ir teismams, kad jau net pats miesto užveizdėtojas susišaukęs salėn tuos kurie angliškai geriau supranta, davė pamokinimą, kaip užsilaikyti, kaip gyventi, ir liepė nelaikyt savo namuose uždraustų gėrimų pardavinėjimus. Ar visi ėjo ant tos prakalbos, ir ar visi jo klauso? Labai maža dalis tėra tokių, kurie jo klauso. Nekurie buvo ir girdėjo tą visą, o kaip seniau pardavinėjo, taip ir dabar pardavinėja tuos uždraustus tame mieste gėrimus.

Kiekvienas tėvas, kuris mokina savo vaiką gero, o tas nenori jo klausyti, pradeda su vaiku aščiau pasielgti. Panašiai daro ir Brocktono miesto policija su lietuviais. Persergėjo juos, o kad jie neklauso, pradėjo kitaip, daug aščiau pasielgt su jais. Jau dabar po vieną policistą retai matyt vaikščiojant, bet tankiausiai po keturis ar po daugiau, ir tai jau ne pėksti, bet važiuoti, susėdę automobilin važiuoja lyg medžiotojai į medžioklę. Tas jų medžiones galima prilygint Suvienytų Valstijų ex-prezidento Roosevelto medžionėms Afrikoje. Rooseveltas neina vienas miškan medžioti, bet paima prieš savęs keletą vyrų, o tada visi persirėdę kitokiais rūbais eina medžioti.

Taip daro ir Brocktono policija su vietiniais lietuviais. Po vieną policistą nelabai eina, bet po kelis. O tie persirėdę kitokiais rūbais, kad tų geltonų guzikų nebūtų matyti, važiuoja Montellan medžiot lietuvių. Nuvažiavę kur pakrūmėse pasilieka vienas ant vežimo, o kiti eina medžioti. Pagavę keletą žmonių, lyg žvėris veža uždaryt geležinėn klėtkon. Daugiausiai jiems tos medžioklės sekasi šeštadienio vakare ir sekmadieniais. Pasitaiko sumedžiot ir kitose dienose, bet rečiau. Minėtomis gi dienomis lietuviai daugiausiai kelia balius. Tokiuose baliuose pasitaiko ir muštynių, ir peštynių, ir pjovynių, ir šaudynių.

Kituose miestuose, rodos, taip negirdėt lietuvių elgiančius kaip tame Montelle, nors kitur rasime po didesnį būrelį lietuvių gyvenančių. Ten jie išranda kitokių užsiėmimų: tveria draugijas, daro susirinkimus, steigia skaityklas-knygynus, rengia prakalbas, balius, teatrus ir tam panašius pasilinksminimus. Bet Montelle to, beveik, nėra. Rengia dabar SLA. kuopa pikniką, bet klausimas, ar daug susirinks ant to vakaro. Be abejonės, jei alaus duotų, būtų pilna, bet kad to nėra, tai mažai jų yra lankančių tokius vakarus.

Pirmiau tas viskas buvo girdėt gyvuojant, bet kaip pradėjo labiau gerti, ir daugiau rasti naminių saliūnų, taip viskas ir apmirė. O dabar nereikia nė laikraščių, nė knygų, nė Dievo nė bažnyčios, tik tai vien girtuoklianti, sekmadieniais lig pietų miegoti, o kada atsikelia gaspadinė, tai vaidytis.

Štai vieną sekmadienį rugp. 15, vienas atsitikimas. Viename name gyveno du broliai (Černauskai); užlaiko valgomų daiktų krautuvę. Šeštadienio vakare darbą atlykę krautuvėję, nuėjo, turbūt, alaus gerti. Iš ten, žinoma, gryžo anksti rytą, o paskui reikėjo miegot iki pietų. Vienas iš tų brolių buvo vedęs ir jo pati gaspadinavę. Ta, žinoma, bardavosi už tokius darbus ant jų dviejų, labiausiai bardavosi ant nevedusio, būk jis jos vyrą iš kelio vedęs. Tą dieną jos vyras dar miegojo o šis jau atsikėlęs tuoj su gaspadine šusibarė. Ji, mat, jam šluotą metus, o tas jai iš revolverio šovęs tiesiog krūtinėn. Ta nelaiminga spėjo ranką užsidėt ant krūtinės, bet ir per ranką perlindusi kulka tiesiog krūtinėn. Ta, žinoma, tuoj puolė ant žemės, o šovikas pamatęs, kad bus blogai, revolverį per langą išmetęs įbėgo kitan kambarėlin pasislėpti; pribuvus policijai, jis tapo suimtas kaip liūtas su plaukais pasišiaušusiais; policija jį nuvežė geležinėn klėtkon, o sužeistą moteriškę nuvežė ligonbutin. Kiek girdėta, po išėmimui kulkos galės pasveikt nes širdis likosi neužgauta.

Kaip čia seniai liepos 4, vieną žmogų ant vietos nušauta, dabar vėl už menko biskio būtų peršauta moteriškė; o kiek daugiau visokių muštynių pasitaiko kas sanvaitė, sunku būtų viskas aprašyti. O kieno tai pasekmės, ar ne alaus ir degtinės, ar gal ne didžiausia kaltė puola ant tų naminių saliūnų? Kiekvienas pradėdamas tyrinėti nuodugniau, pripažins jiems visų didžiausią kaltę.

Montello lietuviai! Meskite tą didžiausią priešą, girtybę, iš savo tarpo; meskite pardavinėją ir apgaulinėją savo tautiečius, teipgi ir kitataučius. Prisižiūrėkite kitų miestų lietuviams, sekite jų pėdomis, lai neužstoja jums kelią bačkos ir bačkelės, galionai ir kvortos. Palikę tą viską, ženkite ir jūs nors žingsnį prie apšvietos. Turite keletą su gerais mieriais draugijų, prigulėkite prie jų ir vienas kitą pasiskatindami dirbkite savo Tautai ir gerovei visos žmonijos. Steigkite skaityklas-knygynus, tą laiką kurį dabar praleidžiate prie gėrimo ir nereikalingų zabovų, pašvėskite skaitymui gerų knygų ir laikraščių. Pinigus vieton alų arba degtinę pirkti, apverskite laikraščiams ir knygoms, tada pamatysite patį kiek gero galite nuveikt ir jūs, Montello lietuviai. Tada ir jūs vardas kitaip pradės skambėti laikraščiuose, ir kitaip pradės žiūrėti ant jūsų kitataučiai, bet šiandien permačius jūsų gyvenimą ir jūsų darbus, verkt reikia.

Svečias.

"Birutės Kanklės".

*"Nors audros užia aplink mus,
Bet drąsa mūsų nepražus".*

Tema šio mano rašinėlio — trumpa auto-biografija-gyvenimas dainininkų draugijos "Birutės Kanklės" South Bostone.

Jau greitai sueis metai nuo tos dienos, kuomet tarpe So. Bostono lietuvių kilo mintis-užmanymas, sutverti dainininkų draugiją-chorą, kuris lavintųsi dainų ir tuomi nemaža prisidėtų prie lietuvių kultūrinio darbo. Tai minčiai-sumanymui, tuoja atsirado pritarėjai ir nieko nelaukiant tapo sutverta draugija ir pavadinta "Birutės Kanklės". (Draugijon gali prigulėti vyrai ir merginos įmokėdami įstojimo mokesties \$2.). Išsyk į draugiją įstojo 12 ypatų ir pradėta lavinties dainų. Pradžia, kaip kiekvienam darbui, teip ir "Birutės Kanklės" buvo sunkoka. Sudėtuosius pinigus išmokėta mokytojui, liko tuščias išdas. Kilo klausimas: ką daryti toliau? Bet pasiryžimas ir energija jaunų dainininkų nežuvo; tuoju pasigirdo balsai: "mokėti kiekvienam už lekciją po dešimtį centų". Ir visi kaip vienas sutiko ant to. Darbas nesustodamas ėjo savo keliu. Vėliau, nutarta surengti koncertą ir tokiu būdu, uždirbus pinigų, lavinties toliau. Užmanymas įvyko. Ir ačiu žmonių prielankumui, uždirbome kelias dešimtis dolerių, ir tokiu būdu pasiluiosavome nuo mokėjimo už lekcijas. Tas, žinoma, pridavė mums dar didesniąją energiją; atsirado dar daugiau dainininkų-mylėtojų ir galima sakyti, darbas eina pilnu žingsniu, jei teip galima išsistarti.

Metai sukanka, "Birutės Kanklės" jau spėjo per tuos metus daug lietuviams gelbėti jų kultūros darbą. Sudainuota apie dešimtis ar daugiau sykių visokiuose viešuose susirinkimuose; rengiant prakalbas, koncertus ir apvaikščiojimus. Ir per tuos pirmuti-

nius metus, choras daug paaugo ir išsilavino. Todėl, drąsiai galima sakyti, kad "Birutės Kanklės" jau atliko dalelę sau aprinkto tikslo — *lavinties*.

Gal nekurie pasakys: "kas čia do lavinimasis, vien tik dainų". Ne, ne vien tik dainų. Męs pradėdami šį darbą manėme, jog tarpe lietuvių rasime prielankumą — neapsivylėme. Dabar matydami, kad męs galėsime lavinties netik dainų teorijos ir praktikos, bet męs galėsime užsiimt ir sistematišku, ar bent supažindinti mūsų draugijos narius, žinoma, ir svečius-klausytojus, su kitomis mokslo šakomis, parengdami populiariškas (visiems suprantamas) paskaitas-referatus. Pamatuoju tą mintį tuomi, kad matoma uolus ir nenuilstantis darbavimasis draugijos narių. Kituose miestuose girdžiasi aimanavimai, jog merginos nenori lavinties, o pas mus, tiesą sakant, merginos beveik pirmesnės negu vaikinai; retai apleidžia praktikas. Yra tokių, kurios atvažiuoja iš kito miestelio; moka pinigus, trukdo laiką, bet atlieka savo tikslą — lavinašį. Toks noras lavinties, priduoja ir kitiems energiją; sykį pradėjęs, jokių būdu nebenori pamesti, ir pasidėkavojant tokiam uolumui ir norui, pradėtas darbas eina, net gražu žiūrėti.

Mūsų draugija matydama, jog labai yra reikalingos dainos su gaidomis ir žinodama, kad tokios dainos jau yra paduotos spaudon, tad mėnesiniame susirinkime paskyrė iš savo mažiuko išdo penkis dol. (\$5) kaipo prenumeratą tų išeinančių dainų. Paminėsiu, kad dainos yra komponuotos, žinomo mūsų kompozitoriaus p. M. Petrausko, tad galima pilnai tikėti, jog šios dainos bus tobulos. Todėl, turtin-gesnės draugijos lai prisideda prie jų išleidimo. Pinigus siųsti "Kovos" administracijai.

"Birutės Kanklės" 2 d. spalio (October) rengia Dahlgren salėj, So. Bostone, antrą koncertą. Tikime, kad ir dabar rasime žmonių prielankumą, kurie atsilankys į mūsų koncertą pasiklausyti dainų. Galėčiau dar daug pripasakoti apie tai, kokią naudą turi tie, kurie prisidėjo prie "Birutės Kanklių" ir kokią naudą atneša, kaipo tokia, pati draugija. Bet, kad skaitytojai nemanytų, kad aš noriu tik reklamą daryti, todėl tuom sykiu tik tiek terašysiu. Vėliau kuomet ir vėl pasakysime apie mūsų veikimą.

A. Žymantas.

"Birutės Kanklių" pirmininkas.

S. L. A. Reikaluose.

Nuo Administracijos.

SLA. kuopų viršininkų atydai.

Kaip žinoma, kad SLA. narių adresai, tų kurie turi gaut organą, dar nėra sutvarkyti kaip reikiant ir kaip manoma, kad yra tokių, kurie gauna organą nereikalingai. Taigi, dabar norime sutvarkint tuos dalykus, ir tas daugiausia priklauso nuo kuopų viršininkų. Todėl šiuomi pranešu kuopų viršininkams, kad

bus prisiųsta adresai kožnai kuopai koki pas mus randasi, o kuopos viršininkai malonės pažymėt savo kuopos narius, kurie privalo gaut organą ir tuos narius kurie gyvena kitam mieste o prie jų kuopos priklausos, ir tokiu būdu manome pareit į tvarką, ir ant toliaus, malonėkite mums pranešti, jeigu narys numiršta arba ir šiaip neturintis tiesos gauti organą, o jį gauna.

Nariai, kurie permaininge adresus, visada prisiųskite senąjį adresą su nauju ir pažymėkite kuopos numerį, kokioj kuopoj priguli; nuo šio karto, kitaip adresai nebus mainomi.

S. Astramskas, Administratorius.

Nuo centro pirmininko.

Malonūs draugai ir draugės! Manęs daugelis klausia, ką daryt su pereito Seimo nutarimais kuriais tapo panaikintas visuotinas balsavimas. Aš kiek galint duodu per "Tėvynę" visiems atsakymą, nes laiškais kiekvienam atsakyt yra sunku.

Man rašoma laiškais ir ypatiskai sakoma, kad vienur ar kitur rengiama protestus prieš tokį seimo nutarimą, o kitur tiesiog tik laukiama centro valdybos, ką ji darys. Tai yra, ar centro valdyba bandys sugrąžint tą visuotiną balsavimą, ar ne. Jeigu ne, tai pasirengę visai Susivienijimą pamesti. Šiandien pasitaikius man nuvažiuot su reikalais į kitą miestą, teko patikt draugą vienos iš didesnių ir senesnių kuopų viršininką. Jis manęs klausė, ką reikia daryt, kad kuopa nori protestuot arba pamest Susivienijimą. Žinoma, aš bandžiau jam aiškint, kad kaip nors bandytų laikyti, kol viskas pasiaiškins.

Mieli draugai ir draugės! Mēs norime protestuoti, bet nesupykite jeigu aš paklausiu — prieš ką? Tiesa, man pasakysite, prieš seimo nutarimą. Gerai. Bet ar ne mēs patįs renkame pasiuntinius į seimus ir ar ne mēs patįs jiems suteikiame paliūdyjimus, su pilna tiesa teip daryt, kaip jie matys geriaus savo supratime? Taigi man rodosi mēs protestuot turime patįs prieš save, kad suteikēm jiems galę. Bet ne čia guli klaida kurios mēs jieškome. Klaida guli mūsų konstitucijoje. Tai čia yra didžiausia mūsų klaida. Bet kaip aš tēmiu, tai mēs tos klaidos nematome ir dar norime protestuoti. Kur kas matē kokią draugiją, tokią didelę kaip mūsų draugija, su tokia konstitucija katra leistų pataisyt kokį nors jos punktą be dviejų trečdalių seimo pasiuntinių. Bet pas mus visai kitaip. Pas mus jei vienas balsas tik daugiau vienoj ar kitoj pusėj, tai tos pusės ir yra viršus (netik pas mus, bet visur. Rd.). Ir tada ta pusė daro tą punktą kaip jai geriau patinka. Tokiu būdu mūsų konstitucijos keletas politikierių (??! Rd.) ir kraipo teip kaip jiems patinka, kaip kailinių rankovę. Jei mēs norime, kad nereiktų daugiau tokių ergelių kelti, tai turime padaryt konstituciją tokią, kad keletas ypatų ar ištos ar kitos pusės, negalėtų ją permainingt, tai yra, konstitucija turi būt teip padaryta, kad arba seimo dvi trečios dalįs pasiuntinių gali kokį punktą per-

mainyti, jeigu reikalinga, arba kaip kad daugiausiai yra visokiose didelėse draugijose, neišskiriant valstijas arba ir pačias Suv. Valstijas, kada tik nori konstituciją permainingt, tai paduoda visiems nariam arba ukėsam nubalsuoti. O pas mus vienas du balsai ir gana. Teisybė, pagal pereito seimo protokolą, tai buvę dviejų lietuviškų advokatų seimo pasiuntiniam aiškinta, kad visuotinas balsavimas yra tiesas Pennsylvania's ir Su. Valstijų (nesuprantama ką tas reiškia. Rd.). Žinoma, aš nenoriu jokiū būdu tikėti, kad p. J. Loppata būtų tą kalbėjęs kaip advokatas ir žinantis tiesas Pennsylvanijos. Bet jeigu ir teip, tai reikia žinot, kad laikui bėgant žmonės atras tą, kad netik Pennsylvanijos valstijoje nėra tokių tiesų kurios gintų (gal draustų? Rd.) visuotiną balsavimą, bet priešingai šiuosmet bus paduota visuotinu balsavimu visiems Penn. valstijos valstiečiam keturi punktai konstitucijos rinkime viršininkų pertaisyti. Tai jau tas parodo ar vale ar ne? Ir ant to visose Suv. Valstijos tokių tiesų nėra ir būt negali, kadangi jau 4 valstijos yra kur jokia tiesa perleista per legislaturą, negali būt tiesa kol nėra nubalsuota visuotinu balsavimu, o čia mums pasako, kad mums užginta.

Taigi mums, kaip vaikams (! Rd.) pasako, kad po tuom charteriu mums nevale vartot visuotiną balsavimą. O aš norėčiau žinot, kas mums užgina, lai nors vienas man paaiškina. Penn. valstijos tiesos visai į tą nesikįša. Tik tiek tiesos pasako, kad viršininkai išrinkti turi būt po kaucija, ir tikrai atsakančia kaucija ir turi prieš valstijos tiesas atsakyt už kiekvieną centą pinigų išleistų, tai tik to valstija reikalauja.

Taigi draugai ir draugės, mēs bandykime taikintis ir protestų nė ergelių nekelti, nes tas mum naudos jokios neatneš ir, bandykime laikytis išvien prie tos garbingos draugijos. Kas iš to per nauda bus jeigu mēs vėl suskaldysime tą vieną iš geriausių arba tiesiau sakant geriausią draugiją kokią kada lietuviai yra turėję. Kaip tada mēs pasirodysime save? Ką apie mus istorija pasakys? Ką mūsų jauna gentkartė apie mus pamislys? Ką tas mum pagelbės draskymasis į šakas? Ugi nieko. Mēs daugiau atsieksime berašinėdami į organą "Tėvynę" svarstydami vertę visuotino balsavimo aiškindami išaiškinsim geriau visuomenei ir, mūsų draugai ir draugės supras geriau jo vertę ir išmoks geriau jį vartoti. Tokių būdu kitame seime galėsime, jei norėsime ir vėl įvykdinti. Bet dabar tas dalykas nėra teip svarbiu kaip sutaisyimas geros konstitucijos. Tai čia didžiausia yra svarba.

Taigi mieli draugai ir draugės, nariai S. L. Amerikoj, prašau dirbt visiems iš vien, aiškinkim vienas kitam, kad išvengt barnių tarp savęs. O išvien dirbdami daugiau gero padarysime, negu skirstidamiesi ir daug daugiau nuveiksime. Dabartines klaidas padarytas ateitėje pataisysime ir, neduosime savę teip greitai pertikrinti.

Jūsų tarnas,

Fr. Živatkauskas.

Aukos vadovėlių išleidimui.

Iš Philadelphia, Pa. Draugystė šv. Juozapato vyskūpo, aukavo \$5 kuriuos gavau per A. Valinševičių.
P. Čeplikas, išdininkas.

N.B. 33 No. "Tėvynės", p. Petraška klausia kodėl nėra pagarsinama aukos Brooklyne surinktos laike apvaikščiojimo. Šiuomi pranešu, jog iš Brooklyno jokių aukų dar nėra gavęs, todėl ir negaliu garinti.

Aukos Jovarui.

Iš New Haven, Conn. per T. Laukevičių (pasiųs ta 5 rub. 50 kap. Rū.) \$3.

Aukos J. Kuncaičiui.

Cleveland, Ohio. Namuose p. Grites atsibūvant SLA. 178 kp. susirinkimui, tapo perskaitytas iš "Tėvynės" atsišaukimas Juozo Kuncaičio, nario 14 kuopos kurs prašo sušelpimo. Atsišaukimas tapo priimtas ir nutarta draugo Kuncaičio sušelpimui paaukauti kiek kas gali. Aukavo šios ypatos: J. P. Gritė, O. Gritienė, K. Kačergis, J. Kačergienė, M. Sacevičia, T. Sacevičienė, A. Griškonis, M. Černiauckiūtė, O. Černiauckiūtė, V. Vilimačiūtė, A. Vitkauskiūtė, M. Navickas, J. Kareiva, K. Griškonis, S. Jočonienė, A. Plaška ir M. Kilinskas po 25c., A. Ivanauskas 10c. Viso \$4,35 kurie perduota draugui Juozui Kuncaičiui, nariui, 14 kp. SLA.
M. Kilinskas.

Aukos P. Milašiui.

Pawnee, Ill. 15 rugpjūčio, SLA. 223 kp. susirinkime nutarta paaukauti prašančiam pagalbos draugui Pranui Milašiui, nariui, 171 kuopos SLA. Bentleyville, Pa. Aukavo šie: J. Kivieža, A. Leščinskis, J. Klein, F. Ragauskis ir O. Leščinskienė po 10c., J. Ribikauskis, D. Ribikauskis, J. Klein, A. Dutkus, B. Dankevičia, J. Joga, O. Dutkienė, J. Ragauskis, A. Dankevičienė, A. Klein, D. Dutkus ir Vasiliauskas po 5c., S. Slanulis 15c., S. Aušra 50c.

Viso surinkta \$1,75 iš kurių atitraukus persiuntimo lėšų 05c., pasiųsta centro išdininkui \$1,70.

D. Dutkus.

Redaktoriaus atsakymai.

Senam kudikiui. Laukt kol susivienyjimui ar kitos draugijos rūpintis mokyklų steigimu, tai tuščia viltis. J. D. T. rašė teisingai apie savo buvusias lietuvių, nes kiekvienam turi rūpėti mokyklų reikalingumas ant vietos. Tamistoš straipsnelis netilps.

A. Čekavičiui. Nesinori tikėt poveikslui kuriam Tamista perstatote ateivystės komisiją, tame galėjo būti priežastis visai kitokia. Pavadinim bile ką iš naudotojų yra lengva, bet kame prirodymai? Netilps.

J. Statkevičiui. Eilės spaudai netinka, netilps.

Norėdami gauti rankraščius atgal, atsiųskite po 2 c. markę iki 11 rugsėjo; vėliaus nebus grąžinama.

Dr.-ei šv. Mikalojaus iš Brreslau, Pa. Pasiun-

čiau "D. Vilčiai", nes ji yra organu to susivienyjimo.
79 SLA. kuopai. Siunčiu Literatiškam Komitetui.

M. Valinčius iš Philadelphijos, kurs atsiuntė "Tėvynėi" rankraštį dramos "Sužiedotuvės", tegul paduoda savo adresą.

Susirinkimai.

Cleveland, Ohio 14 kp. SLA. praneša nariams ir pašaliečiams, kad susirinkimai bus kiekvieną mėnesį pirmą nedėdienį, 5 val. vakare, salėje J. Popovič, 2530 St. Clair ave. taip bus iki Kaledų. Tą dieną bus Dr. V. Kudirkos Dr-stės susirinkimai 2 val. po pietų toje pačioje salėje. Kviečiu visus norinčius prisirašyti prie SLA. arba prie dr-stės. Sekr. K. Saimonas.

Providence, R. I. 118 kp. SLA. po vardu DLK. Gedimino susirinkimas bus 5 d. rugsėjo, nedėlioje po bažnytinę salej, yra svarbių reikalų apsvartymui. Todėl meldžiu visus pributi.

Sekr. P. Sinkevičius.

Pranešimas.

Westville, Ill. Draugystė šv. Petro ir Povilo paprastame susirinkime nutarė pranešti savo nariams kurie išvažiuoja į kitas apylinkes, pasitaikius nelaimei arba apsirgus, kad praneštų tuojau dr-stei apie savo nelaimę, kurie nešildys to nutarimo, negaus pašelpo. Pranešame, kad mūsų nariai pildytų konstituciją, o paskui kad nerugotų ant draugystės. Komitetas.

Ballus.

TMD. kp. parengė pirmą metinį balių, kuris bus 6 d. Rugsėjo [Sept.] Labor day, Temprence salėje, 505 Washington st. Norwood, Mass., prasidės 2 val. po pietų ir trauksis iki vėlai nakčiai. Bus Amoro lakiojanti pačta, kas gaus daugiau kraskorčių, tam duosime puikią dovaną. Kviečiame visus Norwoodo ir apylinkės lietuvių ir lietuvaiteis atsilankyti skaitlingai ir linksmai laiką praleisti. Bus garsys muzikantai, grieš visokius šokius, net ir nemokantiems bus lengva šokti. Bus išsigerti ir užsikąsti; tiesiog sakant, bus visko kas tik ko norės. T.M. Draugystė kp.

800 vyrų ir moterų turės vietą.

Darbo dienų, [Labor day] 6 rugsėjo 09, Dr-tė DLK. Vytauto 142 kp. SLA. parengė didelį balių su šokiais ir lakiojančia krasta ir teatru "Audra Giedroje". Balius prasidės 2 val. po pietų Germanian salėje, 193 Wooster st, New Haven, Conn. Įžanga tik 25c. Kviečia visus liet. ir lietuvaiteis. Komitetas.

Piknykas, Piknykas!

Bridgeport, Conn. Draugystė šv. Jurgio Kareivių, parengė piknyką, kuris atsibus 12 d. rugsėjo (Sept.) 1909 m. nedėlioje po pietų, Staedtlers Parke, prasidės 1 val. po pietų ir trauksis iki vėlybam vakarui. Užprašome vietinius ir aplinkinius susirinkti, jaunos ir senus, mažus ir didelius lietuvių ir lietuvaiteis ir užtikriname, kad kiekvienas bus užganėdintas tuom piknyku, nes bus gardaus alučio, užkandžių, puikių cigarų lietuviško darbo, kuriuos noriai lietuviai rukys. Muzika bus iš Varšuvos ir grieš lietuviškus ir angliškus šokius. Nepamirškite lietuviai ir lietuvaiteis atsilankyti, nes visi džiaugsitės kurie būsite, o kurie ne, tai gailėsitės to linksmo laiko. Daržas visai prie vandenio, labai smagi vieta. Važiuojant imkite karą North Bridgeport, kuris atveža netoli daržo. Įžanga 15c. Kviečia Komitetas.

Piknykas!

36 kp. SLA. parengia ant nedėlios, rugsėjo [Sept.] 5 d. 1909. prieš Labor day piknyką, kurs atsibus Leafy Grove, netoli Willow Spring. Perkant tikieta sakyt tik Leafy Grove, tad pigiau kaštuos. Piknykas prasidės 9 val. iš ryto ir trauksis iki vėlai nakties, todėl, kad ant ryt šventė, Labor day. Įėjimas, vyrams 25c., moterims dykai. Bus visokių šukų, lošimų, lenktynių ir kitokių juokingų žaidimų ir kas išloš, bus duodamos dovanos. Uždarbis nuo piknyko paskirtas rengimui ateinančio seimo. Kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites nepamiršti to linksmo ir puikaus piknyko.

36 kuopos Komitetas. [35]

Pranešimas.

Mēs 61 kuopa L.S.S.A., Lawrence, Mass. pranešame gerbiama jai lietuviškai visuomenei, kad parengeme balių su lakiojančia pačta ir perstatymu parso trijuose aktuose: "Audra Giedroje", 6 d. rugsėjo, 1909 m. [Labor day], prasidės 2 val. popietį ir trauksis iki vėlybos nakties, salė Music Hall, 326 Common st. ir kamapas Amesbury st., Lawrence, Mass. Tarpe aktų bus kalbos, dainos ir deklamacijos; kalbės garsūs kalbėtojai iš Massachusetts valstijos: Dr. F. Matulaitis ir A. Antonov. Tikime jog toks pasilinksminimas tarpe Lawrence lietuvių bus pirmutinis; kadangi virš minėtas veiklas pirmą syk bus perstatytas Lawrence ant scenos. Todėl kviečiame viengėnčius ir viengentes kuoskaitlingiausiai atsilankyti, kaip vietiniu taip ir aplinkinius. Įėjimas tik 25c.

61 kp. L.S.S.A. KOMITETAS. [35]

Vienatinė lietuviška parduotuvė South Bostone

Užlaikau parduotuvę vyriškų drabužių kurių kainos mano arduotuvėje yra žemesnės negu kur kitur. Todėl užprašau visus So. Bostono lietuvių kuriems reikia kokių drabužių, atsilankyti į mano parduotuvę o busite užganėdinti geru tavoru ir jo žemo mis kainomis. Su guodone

Jonas Liutkevičius & Co.

258 W. Broadway

So. Boston, Mass.

Žiurėkite!

Bravorų agentas turi ant pardavimo gerų saliuų, duodančių pelno \$1000 iki \$10.000 į metus, užmokant \$200 iki \$2000 įmokant mažą dalį, o likusius mėnesiniais mokėsimis atmokėti. Į

Atsišauk arba rašyk:

AGENT BREWING CO.

% P. A. Peterson,

63 Smith st.,

Perth Amboy, N. J.

DIDŽIOJO NEW YORKO ISTORIJA.

New Yorke yra 95 parkai arba sodai. Central Parkas prasideda nuo 50-tos ir tęsiasi iki 110 gatvių. Užima plotą 813 akrų žemės. Jame yra nemažas kvietkų palocius, taip-gi Dailės Muzėjus, kuriame randasi puikiausi teploristės paveikslai ir nulipintos bei išskaptuotos įvairios stovylos.

Bronx Parkas prasideda nuo 182-ros gatvės. Čion yra didžiausia visoje Amerikoje kvietkinyčia ir Zoologijos Sodas (žvėrinčius). Užima plotą 661 akrų.

Prospect Parkas (Brooklyne) užima 516 akrų. Muzėjus ir žvėrinčius. Taipgi grnžiai įtaisitas.

Mokyklų viso yra 70237. Kolumbijos Universitetas—didžiausias: turi 5197 studentų. Cooper Union tarpe 4 ir 8 gatvių ir 4-tos ave. mokina dykai dienomis ir vakarais. Čion yra ir lietuvių studentų.

Subway (požeminis gelžkelis) prasidėjo vaikščioti kovo 26, 1900. Tūnebuose yra po keturis kelius, 13 pėdų gilio, giliausia 150 p. po Port Georgi. Nuo 72-gat. eina vienas Broadway, antras į Bronxą ir Brooklyną, sukasi nuo Battery pas Borough Hall. Išėion į Coney Island, antras į Jamaiką.

Pennsylvanijos Tunelis prasideda iš Jersey City į New York City tarpe 31 ir 33 gat. prie 11-tos ir 6-tos ave. Nuo 6-tos į Long Island City, išėionai į visas dalis Long Island. Gilumo 60 pėdų, didžiausia ir gražiausia visame pasaulyj stacija ir tunelis.

Hudson ir Manhattan Tunelis iš Jersey City į New Yorką prie Church Courtlandt gat. ir eina iki Grand Central dipo.

Balmonit Tunelis prasideda nuo 42 gat. ir eina į Long Island City.

Hudson Tunelis nuo Christopher gat. į Hoboken, N. J.

Tie keturi tuneliai ir subways susieina ir paranku persimainyti į visas puses.

Tiltai New Yorke ir Brooklyne pradėta liepos 3 1870. Pirmasai atsidarė nuo New York City Hall į Brooklyn ant Fulton gat., eina dvi šakos elevatorių: į Coney Island ir Jamaiką.

Williamsburg Tiltas atsidarė sausio 15, 1903, nuo 3-šios ave ir Delancey gat. New Yorke iki Havemeyer gat. Brooklyne. Taip-gi eina platūs elevatoriai.

Queensboro Tiltas nuo 2-tros ave. ir 59-tos gat. New Yorke į Long Island pusę. Čionai atsidaro arčiausi susinešimai su daugeliu miestelių, kaip Astor, Flushing, Jamaika ir kit.

Manhattan Tiltas vienija New Yorką su Brooklynu nuo Canal gat. iki Myrtle ave.

Ligonbučių (hospitolijų) New Yorke ir Brooklyne yra 109, kur gydo visokias ligas, kitur uždyk.

Muzėjai čia yra didžiausi pasauly. Ant 77-tos gat. gamtos muzėjus. Inkvizicijos muzėjus Eden ant 23-cios gat. palei 6-tą ave. Dailos Muzėjus Central Parke. Brooklyne šale Prospect Parko istoriškas muzėjus.

Knygnai didžiausi New Yorke yra šie: Astor Library 422 Lafayette gat. palei 8 gat., Cooper Union knygynas, 8 gat. 3-čia ave, Lexington knygynas Dabar stato ant 42-ros gat tarpe 5-6 ave., didžiausį visoje Amerikoje. Mažesnių knygynų yra didelė daugybė.

Gyventojai neišpasakytai daugynasi, namai, žemė ir visokis judinamas ir nejudinamas turtas kila kainoje, kaip parodys žemiau einanti statistika.

Metai	Populacija	Kiek užaugo	Procentas	Min. vertė žemes	Maxim. vertė žemes	Neužgyventos	Užgyventos	Štai prie ko prieiname.
1653...	1120							
1661...	1743							
1673...	2500							
1696...	4455							
1790...	49401							
1800...	79216	29815	37.60					
1810...	119734	40518	33.85					
1820...	152056	32322	21.27					
1830...	242278	90222	37.25					
1840...	391114	148836	38.05					
1850...	696115	305001	43.82					
1860...	1174779	478664	40.76					
1870...	1478103	303324	20.53					
1880...	1911698	433595	22.70					
1890...	2507414	595716	23.76					
1900...	3487202	929788	26.95					
1901...	3574481	137279	3.85					
1902...	3681960	274558	7.66					
1903...	3819039	411837	10.79					
1904...	3956318	549116	13.98					
1905...	4093597	686395	16.77					
1906...	4230876	823674	19.69					
1907...	4368055	96953	2.24					
1908...	4505434	1098232	24.37					
1909...	4642713	1235511	26.60					
1910...	4810000	1372798	28.53					
1920...	7000000	2100000	30.00					
1930...	9800000	2800000	28.67					
1940...	13700000	3900000	28.47					
1950...	19250000	5550000	29.34					

Čionai parodo kiek užaugo žemė. Lotas 25x100 pėdų tarpe toš vietos nuo 1st St. iki 59th St., ir nuo 6th ave. iki 2nd av. 220...2100

Štai kur yra apsaugi vieta pinigams laikyti. Kiekvienas nusipirkęs lotą ar namelius nereikalaus rūpintis, kad jo pinigai nedingtų kur pas kokį žydį pasivadinusį "bankierium", kurie tankiai bevartodami žmonių pinigus visus nuneša.

Todėl tai mēs ir paakiname savo vientaučius, kad nebemiegotų, kaip išioliai miegojo, bet rūpintųsi kiek galėdami savo sunkiai uždirbtus centus ne atiduoti visokiems prigaunantiems spekuliatoriams, bet įvesdinti į žemę ir namus. Tada turėsit kur savo galvą priglausti ir nebijosit sunkių nelaimių. Mūsų žemės ir namų pardavimo įstaiga yra viena iš teisingiausių. Kiekvienam prie mūsų atsiliepiamam vientaučiui mēs pasistengsime viską plačiai išaiškinti ir sulgy jo turtu nurodyti, kur ir kas galima drąsiai pirkti. Taigi malonci pasiulome savo patarnavimą.

Šimet parduodam lotus East New Yorke aplinkui apgyventoj vietoj, oras sveikas, žemė augšta, lygi ir sausa, labai paranki ir linksma dėl apsigyvenimo kiekvienam, nes tik už 5 centus galima nuvažiuot į visas dalis Brooklyno ir New Yorko. Lotai 20x100 dieumo, kur galima pirkti kiekvienam mokant visus pinigus arba ant lengvo mėnesinio išmokėsčio, \$10 ant rankos už \$100. Arti mūsų lotų randasi visokių dirbtuvių ir kriaučiškų šadų; ant vietos randasi įvairių krautuvių, mokyklos, parkai ir tris linijos elaveiterių, kur galima išvažinėti visą miestą už 5 centus. Visi reikalaujantieji aiškinimo, informacijų, teiksitis atsišaukti į mūsų ofisą ypatiskai ar per laišką:

(ŠI BENDRIJA LIETUVIŠKA.)

MARTUS REALTY CO.
120-124 Grand st., BROOKLYN, N. Y.

**S.L.A. sąnariai, pirkite S.L.A.
parduodamas knygas!**

Budas Senovės Lietuvių, pusl. 217 kaina	50 c.
2 Lietuviška Chrestomatija, pusl. 176	40 c.
3 Dėdai ir Gražina, pusl. 61	25 c.
4 Europos Istorija, pusl. 319	25 c.
5 Gibsinis Jotis, pusl. 38	15 c.
6 Jonas iš Kempės ir Šilka, pusl. 23	10 c.
7 Konradas Valenrodas, pusl. 24	15 c.
8 Krazių skerdynė, pusl. 77	15 c.
9 Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29	20 c.
10 Kelionė į Europą, pusl. 52	10 c.
11 Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 56	15 c.
12 Lietuvių Amerikoje, pusl. 174	\$1.00
13 Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21	10 c.
15 Padėjimas Lietuvių Tautos, pusl. 55	25 c.
17 Petras Zemaitis, pusl. 69	20 c.
18 Rankvedys Senovės Istorijos, pusl. 76	40 c.
19 Padėjimas Lietuvių Tautos, (rusų kalba)	\$1.00
20 Dirva, pusl. 123 1896 m. vienas num.	75 c.
21 "Tėvynės" komp. 1896, 1897, 1898 ir 1899 m. po 50c	

Viršminėtos knygos S.L.A. sąnariams yra
parduodamos už pusę kainos pigiaus negu čia
parodyta.

"DAGIS"

**Satyros, pašaipos ir juokų
: : mėnesinis laikraštis : :**

su juokingais paveikslėliais iš lietuvių
politiškojo lauko, ir mūsų didvyrių gy-
venimo. Teipgi visoki linksmi pasiskai-
tymai, eilės, monologai ir tt. Išeina
16 pusl. formoje knygos, su viršais. Pir-
ma išleidinėjo Bostone, dabar persikėlė į
Chicago. Prenumerata metams \$1.00,
pavienis num. 10c. Adresas:

"DAGIS" PUB. CO.
812 35rd St. Sta. K Chicago, Ill.

ALBERT G. GROBLEWSKI

**Savininkas ir Fabrikantas Geriausių
"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."**

**Geriausia
Gyduolė
nuo**

**Strėnų skaudėjimo
Degimo krutinėje
Galvos skaudėjimo
Kateros
Užsišaldymo
Neuralgijos
nuo
Gerklės skaudėjimo**

**Mešlungio
Skausmo krutinėje
nuo
Patrukimo
Azma arba
Dusulio
Štyvumo sprando
Skaudėjimo:
Šonuose
Rankų ir
Kojų.**

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisėjęsioms ligoms nuo kurių negali pagelbėti nė daktarai nė li-
gonbučiai, arba paslaptoms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškia
(be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo
gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažin-
ties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiysi ge-
ras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą.
Reikia rašyti laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes
kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename di-
deliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiskų gyduolių gali už-
dirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausia. Taigi ra-
šykite reikalaudami agentūros. Kiekvienas lietuviškas šornikas teipgi privalo užlaikyti
visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tau-
tiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalaudy išduoti pinigų do-
vanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Šornikai, rašykite pareikalaudami gy-
duolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes
gvarantuojame. Rašykite po antraščių:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

Žodis į sergančius nuo

Prof. Dr. G. H. Payne.

Nenumeskite šį laikraštį. Jis gali jums sučėdyti
laiką, pinigus arba skausmą, o jei ne jums, tai jūsų
draugams. Jei jums nereikalingas, perduokit savo
draugams.

Vyrai ir moters!

Prof. Dr. G. H. Payne, gydo greitai, be skaus-
mo ir už prieinamą prekę vargingiems žmonėms.

Tas garsus profesorius gydo katarą, Trumpumą
kvapo, Džiova ir visas ligas Galvos, Nosies, Gerklės
Plaučių ir Krutinės, Kurtumą, Neregėjimą ir visas
ligas Akių ir Ausų. Dispepsiją, Neviršinimą ir visas
Skilvio ir Vidurių ligas.

Kepenų nesmagumus ir visas ligas Inkstų ir Pus-
lės, Cukrinę ligą ir Kirmelės. Piles, Nervų ligas.
Teipgi Reumatizmą, Neuralgiją, Vėžį ir visokius ti-
nimus.

Vyrų ir moterų ligas. Visokias Odinės ligas be
peilio arba operacijos; vien su gyduolėmis ir elektra.

Su pagelba X-Ray šviesos, jis gali permatyti per jų
sų kuną ir patirti kokia liga sergate ir kur ji randasi.
Jei kiti gydytojai jums nepagelbėjo arba jums pasakė,
kad negalima jūsų ligą išgydyti, nenustokite vilties.
Eikite pas šį gydytoją, o jis jus išgydys.

PROF. DR. G. H. PAYNE

585 Boylston St., Back Bay, kambariai 3-4-7-8.
Chauncy Hall Building, Copely Square.
Telefono No 3806 Back Bay. BOSTON, MASS.

Val.: Kasdiena nuo 9 ryte iki 5 vak., Nedėliomis nuo
10 iki 1 po pietų.

Arti Boston'o Knygyno ir priešai Bostono Dailos
Muzėjaus.

Visi požeminiai karai eina pro duris.

Zen. Budreckis

Kostumeriškas Krlaučius

: Sluame gražiausiai visokias Drapanas :

Telpgi išvalome, atnaujiname,
išprosiame ir patalsome jas.
222 W. Broadway,
So. Boston, Mass.